

GIDS

TOT HET AANLEEREN VAN

VOLAPÜK.

Ten dienste van het onderwijs en voor zelfstudie.

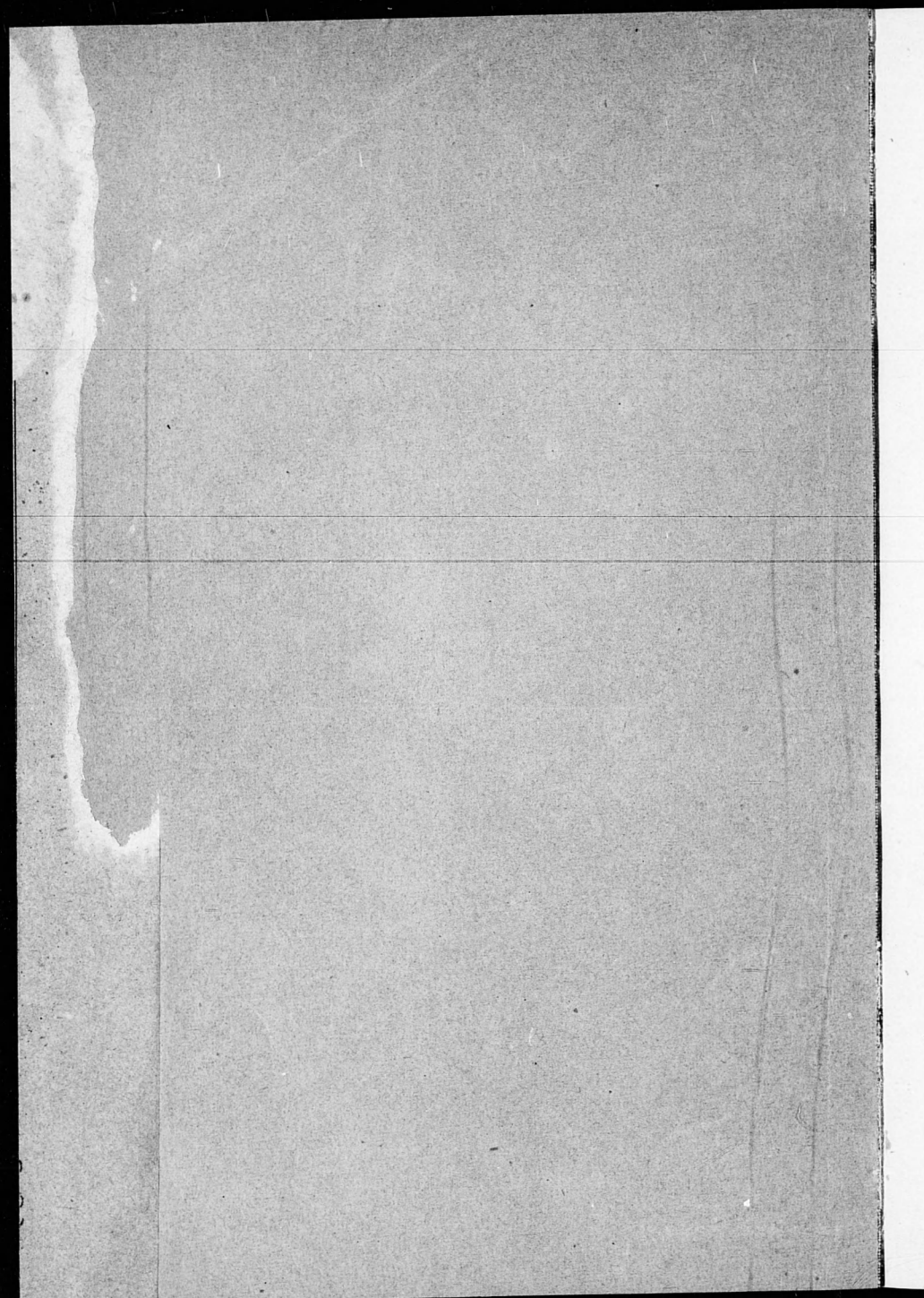
DOOR

J. M. VOS M^{ZN}.

(Volapükatidel.)

Tweede, verbeterde en vermeerderde druk.

ROTTERDAM,
NIJGH & VAN DITMAR.

GIDS

TOT HET AANLEEREN VAN

VOLAPÜK.

Ten dienste van het onderwijs en voor zelfstudie.

DOOR

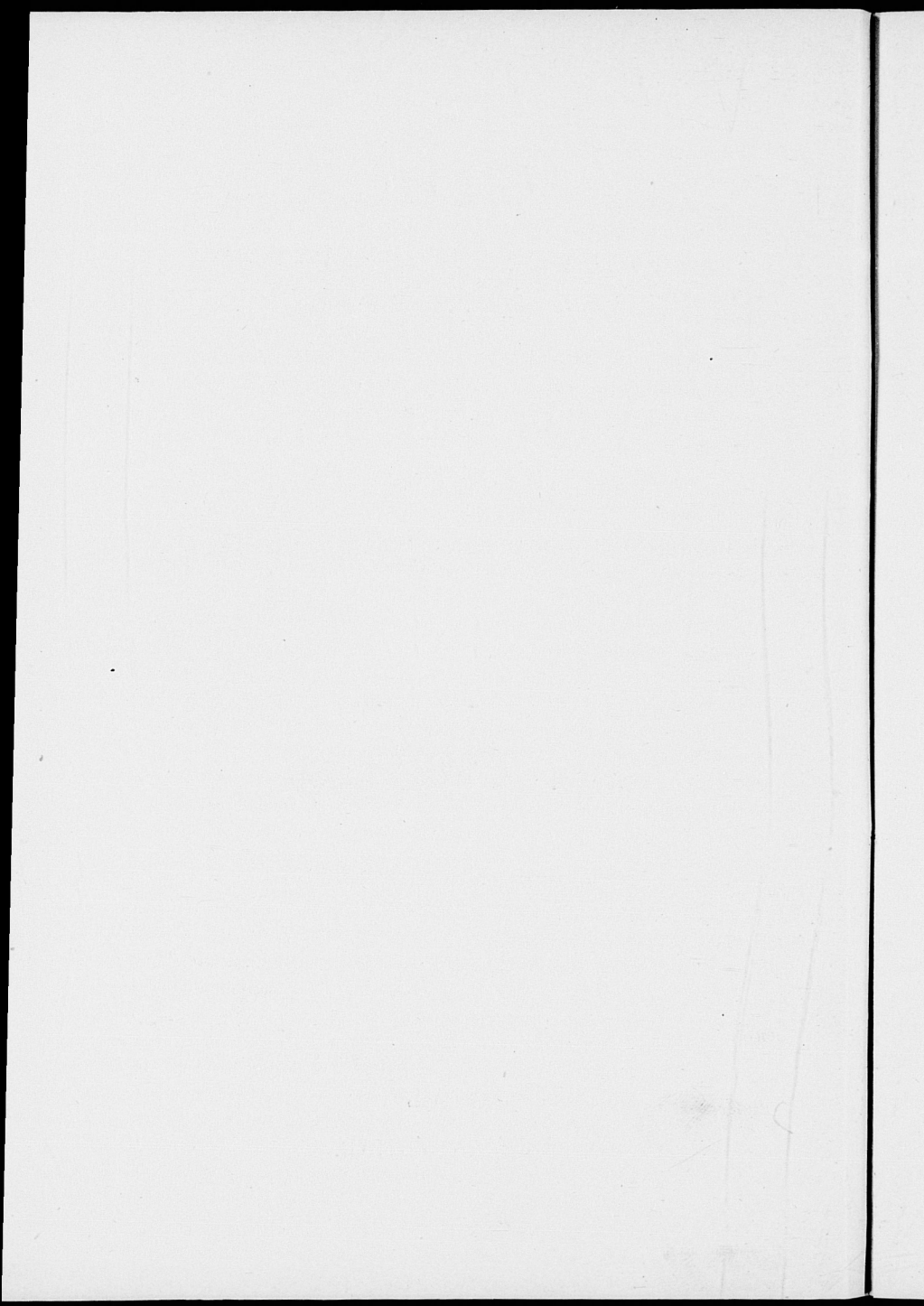
J. M. VOS MZN.

(Volapükatidel.)

~~~~~  
Tweede, verbeterde en vermeerderde druk.  
~~~~~

LIB. CONV.
O. F. M.
WIJCHEHS

ROTTERDAM,
NIJGH & VAN DITMAR.

VOORREDE VOOR DEN EERSTEN DRUK.

Dit boekje is bestemd om den beoefenaars der Wereldtaal de studie gemakkelijk te maken. Het maakt de grammaire (Duitsche of Hollandsche uitgave) geenszins overbodig, maar wil een hulpmiddel zijn nevens deze.

Nu reeds op vele plaatsen van ons land Volapük beoefend wordt en men Volapükvereenigingen sticht, kwam het mij voor, dat ik met dezen Gids velen hulp bij hunne studie verschaffen kon. Men beschouwe het werkje met welwillendheid als eene eerste proeve.

J. M. Vos Mzn.

Rotterdam, October 1884.

BIPÜK SEGIVAMA BALID.

Disein bukila at binom leitön studami utas, kels volapüki lenadoms. No mekom glamati (segivami deutik u nedänik) nezesüdik, ab vilom yuf neb at binön. Dü in tops mödik fatäna obsa volapük paiplägom e volapükaklubs pastaboms, obe äjinos, das me Dukel at mödikes yufi in stud omsik givön okanob-la. Lelogonös vobukili beniko as blüfi balid.

Fós Mzn Y. M.

Róterdam, balmil jöltum jölsefol, otul.

VOORREDE VOOR DEN TWEEDEN DRUK.

Dat reeds zeer spoedig een tweede druk noodzakelijk is, is mij zeer aangenaam. Ik heb in deze 2^e uitgave de drukfouten, die in de eerste waren gebleven, verbeterd, eenige woorden en ophel-deringen bijgevoegd, benevens een paar vertaal oefeningen.

Zij het boekje daardoor des te beter bevorderlijk aan de studie der wereldtaal.

DE SCHRIJVER.

Rotterdam, November 1884.

BIPÜK BIF SEGIVAM TELID.

Das ya spidiküno segivam telid paflagom, gälos obi vem. In segivam at telid emenodob pökis bükik ibliböl in balid, eninyumob vödis e tidis ans, i nemödikis penotis al palovepolön.

Pluo pöfudik studame volapüka binomös bukil.

LAUTEL.

Róterdám, balmil jöltum jölsefol, novul.

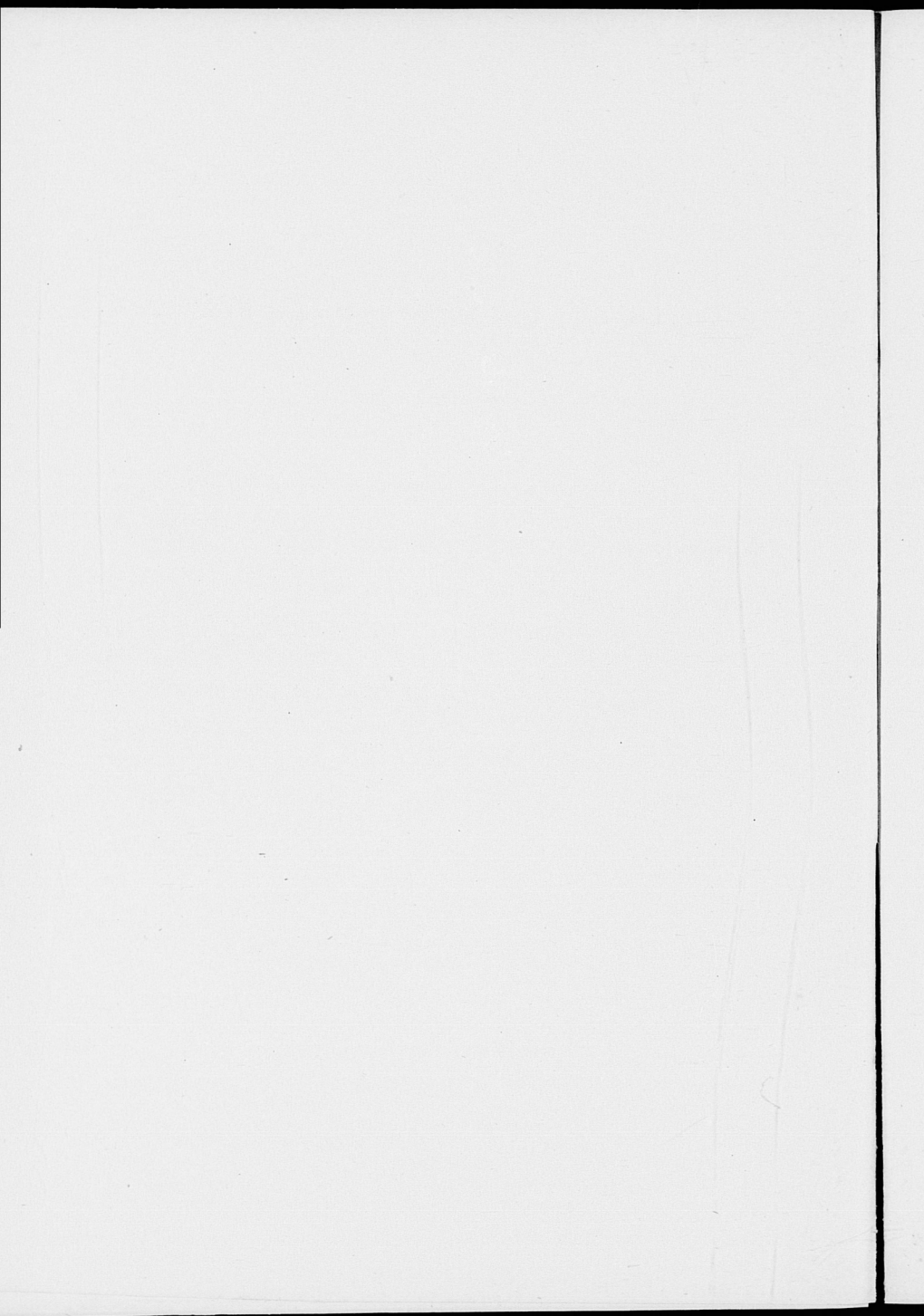
INHOUD.

	Blz.
Het alphabet...	1.
EERSTE AFDEELING.	
Het zelfstandig naamwoord ...	2.
Het bijvoegelijk naamwoord ...	4.
Bloedverwanten ...	6.
Spijzen ...	6.
Dranken...	6.
Huisraad	6.
Lichaamsdeelen ...	7.
Viervoetige dieren ...	7.
Bijvoegelijke naamwoorden ...	9.
Jaargetijden ...	9.
Beroepen. ...	9.
Metalen ...	9.
Bijvoegelijke naamwoorden ...	11.
Telwoorden ..	13.
Voornaamwoorden ...	14.
Het werkwoord ...	15.
Werelddeelen ...	17.
Voorzetsels ...	17.
Het werkwoord (Vervolg)..	20.
Bijwoorden ...	24.
Eén voegwoord ...	25.
Voornaamwoorden (Vervolg) ...	26.
Kleederen ...	28.
Handel ; ...	28.
Godsdienst ...	29.
Eenige planten ...	29.
Lijdende vorm ...	30.
Aoristus ...	31.
Werkwoorden ...	32.
Namen van landen ...	33.
Voorwaardelijke en wenschelijke wijs...	34.
Supinum...	35.

	Blz.
Gerundivum en Gerundium	36.
Het weder	36.
Beroepen	36.
Werkwoorden	37.
Voornaamwoorden (Vervolg)	39.
Tijdsbepaling	40.
Voorvoegsels le en lu	41.
Eigennamen	41.
Voorzetsels (Vervolg).. ..	43.
Voegwoorden en tusschenwerpsels	45.
Nog twee opmerkingen	46.
TWEDE AFDEELING.	
Oefeningen in 't gebruik van dagelijksche uitdrukkingen	48.
Vertaal oefeningen	54.
DERDE AFDEELING.	
Uitgangen, voorvoegsels, abstracte zelfstandige naamwoorden.. ..	60.
Gesprekken	66.
VIERDE AFDEELING.	
Moeilijker vertaal oefeningen	71.
AANHANGSEL.	
Eenige vertaalde liederen	77.
Wien Neêrlandsch Bloed... ..	77.
Scheiden... ..	78.
Wilhelmuslied	79.
Nieuwe woorden... ..	80.

Een woord van Max Müller over eene Wereldtaal.

Het is, om zoo te zeggen, mode over het denkbeeld van eene kunstmatige taal nog meer te lachen, dan over dat van eene algemeene taal. Wanneer dit vraagstuk inderdaad zoo dwaas was, zou toch een man als Leibnitz wel niet zoo groot belang in de oplossing daarvan gesteld hebben. Dat het probleem voor eene oplossing en nog wel eene zeer volkomene oplossing vatbaar is, kan niet betwijfeld worden.

HET ALFABET.

(LAFAB.)

De letters, in Volapük gebruikt, zijn:

a, e, i, o, u, ä, ö, ü.

b, p, d, t, v, f, c, y, h, g, k, l, r, m, n, s, j, x, z.

a, e, i, o, u worden als aa, ee, ie, oo, oe uitgesproken,
nooit kort.

ä als ê (lang), ö als eu, ü als uu.

c is de schrijfwijze voor onze h.

y is gelijk aan onze j, dus een medeklinker.

h is gelijk aan onze ch.

g klinkt niet als de Fransche in *gens*, maar als de Fransche
in *gant* of de Engelsche in *good*.

v klinkt als w.

j klinkt als sj (scherp), als de ch in 't Fransche *cher*.

c klinkt als ch in het engelsche *child*, dus als dsj of tsj.

z klinkt als ts.

Tweeklanken kent Volapük niet, men spreke dus uit:

boed	boo-eed	(bord). <i>plank</i>
ai... ..	aa-ie	(altijd).
deil	dec-iel	(dood).

In 't algemeen heeft de laatste lettergreep van een woord
den klemtoon, (met uitzondering van de uitgangen *li* en *la*).

In poëzie mag men om het rythmus den klemtoon verplaatsen.

EERSTE AFDEELING.

Het zelfstandig naamwoord.

(Subsat.)

Wat het *geslacht* betreft, houdt Volapük zich geheel aan de natuur. Namen van mannen zijn mannelijk, namen van vrouwen zijn vrouwelijk, alle andere znw. zijn onzijdig; dit verschil van geslachten heeft voornamelijk alleen invloed op het werkwoord, b. v.:

de vader schrijft... .. *fat penom.*

de moeder schrijft *mot penof.*

Van een mannelijken naam maakt men dadelijk een vrouwelijken door voorvoeging van **of** of **ji** (spr. uit: **oof** en **sjie**) b. v.

de man *man.*

de vrouw... .. *ji-man.*

Somtijds hebben de vormen met *of* en met *ji* eene verschillende beteekenis, b. v.:

de broeder *blod.*

de zuster *ji-blod.*

de (geestelijke) zuster... .. *of-blod.*

de onderwijzer *tidel.*

de vrouw des onderwijzers... .. *ji-tidel.*

de onderwijzeres *of-tidel.*

Volapük heeft geene lidwoorden.

Verbuiging van het zelfstandig naamwoord.

(*Deklin subsata.*)

Enkelvoud.

Banum.

1 ^e nv. de (een) vader	...	...	...	<i>fat.</i>
2 ^e nv. des (eens) vaders...	...	...	...	<i>fata.</i>
3 ^e nv. den (eenen) vader...	...	...	...	<i>fate.</i>
4 ^e nv. den (eenen) vader...	...	...	...	<i>fati.</i>

Meervoud.

Mödanum.

1 ^e nv. de vaders..	...	...	...	<i>fats.</i>
2 ^e nv. der vaders	...	...	...	<i>fatas.</i>
3 ^e nv. den vaders	...	...	...	<i>fates.</i>
4 ^e nv. de vaders...	...	...	...	<i>fatis.</i>

De vorm van 't aangesproken onderwerp is in 't enkelvoud

vader!... .. *o fat!*

in het meervoud: vaders! *o fats!*

Het tusschenwerpsel *o* mag des noods weggelaten worden.

Op deze manier worden alle zelfstandige naamwoorden verbogen; de naamvalsuitgangen van alle zijn in 't enkelvoud **a, e, i**, in 't meervoud **s, as, es. is.**

De verkleiningsuitgang is *il* b. v.:

huis *dom.*

huisje *domil.*

Ook heeft men het verkleinings-voorvoegsel *sma*, b. v.:

stad *zif.*

stadje *zifil* of *smazif.*

een zeer klein stadje... .. *smazifil.*

Het bijvoegelijk naamwoord.

(L a d y e k.)

Alle bijvoegelijke naamwoorden blijven **onveranderd**, als zij achter het zelfstandig naamwoord staan. In den regel plaatst men ze er achter. Doch wanneer, om de welluidendheid of de versmaat, 't bijvoegelijk naamwoord vóór zijn zelfstandig naamwoord staat, dan volgt het volkomen dezelfde verbuiging als dit.

a, e, i; s, as, es, is, b. v,

Enkelvoud.

- 1^e nv. de schoone boom... .. *bim jönik* of *jönik bim*.
 2^e nv. des schoonen booms *bima jönik* of *jönika bima*.
 3^e nv. den schoonen boom *bime jönik* of *jönike bime*.
 4^e nv. den schoonen boom *bimi jönik* of *jöniki bimi*.

Meervoud.

- 1^e nv. de schoone boomen *bims jönik* of *jöniks bims*.
 2^e nv. der schoone boomen *bimas jönik* of *jönikas bimas*.
 3^e nv. den schoonen boomen... .. *bimes jönik* of *jönikes bimes*.
 4^e nv. de schoone boomen *bimis jönik* of *jönikis bimis*.

meervoudige vocativus (o) *bims jönik!* of (o) *jöniks bims!*

Trappen van vergelijking.

(Z ä n u m.)

Voor den vergrootenden trap heeft men den uitgang **um**.

Voor den overtreffenden trap heeft men den uitgang **ün**,
 b. v. groot, grooter, grootst is:

gletik, gletikum, gletikün;

nieuw, nieuwer, nieuwst is:

nulik, nulikum, nulikün;

hoog, hooger, hoogst is:

geilik, geilikum, geilikün;

de grootste huizen... .. *doms gletikün*.

een grooter paard *jeval gletikum*.

Alle bijvoegelijke naamwoorden gaan in den stellenden trap uit op *ik*, in den vergrootenden op *ikum*, in den overtreffenden op *ikün*.

Van ieder zelfstandig naamwoord kan men door aanhechting van *ik* een bijv. nw. vormen, b. v.:

vriend...	...	...		<i>flen.</i>
vriendelijk...	...	...	...	<i>flenik</i>
wijsheid	...	...	...	<i>vised.</i>
wijs	...	...	...	<i>visedik.</i>
werk	...	...	...	<i>vobad.</i>
werkzaam	...	...	...	<i>vobadik.</i>

Men trachte nu de volgende woorden in 't geheugen te prenten, het zij door ze van buiten te leeren, of door, bij 't maken van de volgende schriftelijke vertaal oefeningen, zooveel mogelijk, in plaats van in 't woordenboek, in deze lijstjes te zoeken.

Bloedverwanten. *Palefels.*

vader	...	...	<i>fat.</i>	nicht (cousine)	...	<i>ji-kösen.</i>	
moeder	...	...	<i>mot</i> of <i>ji-fat.</i>	neef (neveu)	...	<i>nef.</i>	
kind...	...	...	<i>cil.</i>	nicht (nièce)	...	<i>ji-nef</i>	
zoon...	...	...	<i>son.</i>	oom	...	...	<i>nök.</i>
dochter	...	...	<i>ji-son.</i>	tante	...	...	<i>ji-nök.</i>
broeder	...	...	<i>blod.</i>	zwager...	...	...	<i>lúblod.</i>
zuster	...	...	<i>ji-blod.</i>	schoonzuster	...	...	<i>ji-lúblod.</i>
grootvader	...	...	<i>fatel.</i>	schoonzoon	...	...	<i>lúson.</i>
grootmoeder	...	...	<i>ji-fatel.</i>	schoondochter	...	...	<i>ji-lúson.</i>
stiefvader	...	...	<i>lufat.</i>	stiefzoon	...	...	<i>luson.</i>
stiefmoeder	...	...	<i>ji-lufat</i> of <i>lumot.</i>	stiefdochter...	...	...	<i>ji-luson.</i>
schoonvader	...	...	<i>lufat.</i>	ouders...	...	...	<i>pal</i> (enkelv.)
schoonmoeder...	...	...	<i>ji-lufat</i> of <i>lümot.</i>	echtgenoot	...	...	<i>matel.</i>
kleinzoon...	...	...	<i>nekel.</i>	echtgenoote...	...	...	<i>ji-matel.</i>
kleindochter	...	...	<i>ji-nekel.</i>	bruidegom	...	...	<i>gam.</i>
neef (cousin)	...	...	<i>kösen.</i>	bruid	...	...	<i>ji-gam</i>

Sp i j z e n. *Z i b s.*

brood	<i>bod.</i>	rundvleesch... ..	<i>xolamit.</i>
beschuit	<i>svib.</i>	schapenvleesch	<i>jipamit.</i>
vleesch	<i>mit.</i>	varkensvleesch	<i>svinamit.</i>
visch	<i>fit.</i>	spek	<i>pinamit.</i>
koek	<i>kek.</i>	boter	<i>mileg.</i>
rijst	<i>leud.</i>	suiker	<i>jueg.</i>
brij	<i>bül.</i>	soep	<i>sup.</i>
aardappelen	<i>pötets.</i>	erwten... ..	<i>peils.</i>
ham	<i>läm.</i>	boonen... ..	<i>bons.</i>
worst	<i>sosit.</i>	peentjes	<i>vulils.</i>
kaas	<i>fömad.</i>	groente	<i>glüned.</i>

D r a n k e n. *K l i e t s.*

water	<i>vat.</i>	chocolade	<i>jokolad.</i>
wijn	<i>vin.</i>	thee	<i>tied.</i>
azijn	<i>vinig.</i>	koffie	<i>kaf.</i>
melk	<i>milig.</i>	jenever... ..	<i>luflavin.</i>
bier	<i>bil.</i>	mineraalwater	<i>vat minik.</i>
brandewijn... ..	<i>flavin.</i>	room	<i>miligapin.</i>

H u i s r a a d. *M ö b s.*

tafel	<i>tab.</i>	lamp	<i>litapol.</i>
stoel	<i>stul.</i>	gordijn	<i>bifoïn.</i>
bank	<i>bam.</i>	klok	<i>glok.</i>
kast	<i>bög.</i>	pendule	<i>pendülaglok.</i>
kanapé	<i>söf.</i>	tapijt	<i>täp.</i>
spiegel... ..	<i>lok.</i>	schilderij	<i>pänot.</i>
ledekant	<i>bed.</i>	kachel... ..	<i>fön.</i>

L i c h a a m s d e e l e n. *K o p a d i l s.*

hoofd	<i>kap</i>	tong	<i>lineg.</i>
hals	<i>nökeb.</i>	tand	<i>tut.</i>
oog	<i>log.</i>	haar	<i>cel.</i>
oor	<i>lil.</i>	baard	<i>balib.</i>
neus	<i>nud.</i>	arm	<i>lam.</i>
mond	<i>mud.</i>	hand	<i>nam.</i>

vinger *fined.*
 duim *bigafined.*
 nagel *kluf.*
 voet *fut.*

teen *finap.*
 hart *lad.*
 borst *blöt.*
 long *lug.*

Viervoetige dieren. *Nims folfutik.*

leeuw *lein.*
 beer *ber.*
 hond *dog.*
 kater *kat*
 kat *ji-kat.*
 rat *rat.*
 muis *mug.*
 zwijn *svin.*
 paard *jeval.*
 ezel *cuk.*
 muilezel *mucuk*

kameel *kämel*
 olifant *nelfan.*
 stier *xoil.*
 os *xol.*
 koe *ji-xol. (kun)*
 schaap *jip.*
 hert *stät.*
 hinde *ji-stäg.*
 aap *lep.*
 vos *foaaf.*
 haas *liev.*

Bijvoegelijke naamwoorden. *Ladyeks.*

schoon *jönik.*
 goed *gudik.*
 vriendelijk *flenik.*
 oud *bäledik.*
 wijs *visedik.*
 groot *gletik.*
 klein *smalik.*
 gezond *saunik.*
 hoog *geilik.*
 lang *lonedik.*
 kort *blefik.*
 recht *gitik.*
 krom *klugik.*
 boos *badik.*
 haastig *spidik.*
 helder *litik.*
 duidelijk *kleilik.*

donker *dagik.*
 dagelijksch *delik.*
 sterk *stenüdik.*
 koud *kalodik.*
 warm *vamik.*
 treurig *lügik.*
 getrouw *fiedik.*
 nieuw *nulik.*
 doof *sudik.*
 stom *muedik.*
 blind *bleinik.*
 wit *vietik.*
 zwart *blägik.*
 rood *ledik.*
 oranje *linyelibik.*
 geel *yelibik.*
 groen *glünik.*

blauw <i>yulibik.</i>	grijs <i>gedik</i> of <i>ze-</i>
purper... .. <i>pūpunik.</i>	<i>nakōlik.</i>
paars <i>violetik.</i>	blond <i>blōnik.</i>
bruin <i>blonik.</i>	

Schriftelijke oefeningen.

(Plāgams penādik.)

Men vertale schriftelijk de volgende oefeningen in Volapük.

(hij of het) is = *binom.*

(zij is, = *binof.*

zij (mannen of zaken) zijn = *binoms.*

zij (vrouwen) zijn = *binofs.*

No. 1.

De vader is goed. De kat is zwart. De olifanten zijn groot.
De honden zijn getrouw. De bruine tapijten. De blonde nicht.
Het paard is groot. De oogen zijn blauw. De baard is bruin.
De kanapé is nieuw.

No. 2.

Koude melk. Aan goed rundvleesch. Van warme brij.
Aan een doof kind. Van doove kinderen. De zuster is blind.
De kleinzoon is getrouw. De kameelen zijn grijs. De tante is
vriendelijk.

No. 3.

Het paard des vaders. Het brood der moeder. De kaas
van den oom. De wijn van den grootvader is rood. De groot-
moeder is treurig. De beer is wit. De schilderijen zijn mooi.
De lamp is helder. De stiefzoon is stom.

Men vertale schriftelijk de volgende oefening in 't Neder-
landsch :

No. 4.

Mugs binoms smalik; nelfans binoms gletik. Jeval lufata
blāgik binom. Ji-blod binof lūgik. Bode delik. Kāmela blei-
nik. Ji-kat binof gedik. Bod, mit, fōmad binoms zibs. Bifoins
ji-nōka ledik binoms. Sōfa yulibik. Bloda kap gletik binom.

Logs mota binoms yulibik. Baliba vietik. Tabe lonedik. Vat binom saunik. Kafe kalodik. 'Els blönik ji-bloda. Nud klugik nefa. Smaliks nekels. Ji-fatel binof bäledik. Bifoinas püpunik. Täpi yelibik.

Aanm. Men zal wel doen iedere schriftelijk gemaakte oefening weder overluid in de andere taal terug te vertalen.

Men trachte zich de volgende woorden in 't geheugen te prenten.

Jaargetijden. *Yelatims.*

lente	<i>flotatim.</i>	herfst	<i>flukatim.</i>
zomer... ..	<i>ritatim.</i>	winter... ..	<i>nifatim.</i>

Beroepen. *Cals.*

tuinman	<i>gadel.</i>	photograaf	<i>fotogavel.</i>
meubelmaker	<i>möbamekel.</i>	professor	<i>plofed.</i>
schoenmaker	<i>jukel.</i>	metselaar	<i>mönel.</i>
hoedenmaker	<i>ätel.</i>	timmerman... ..	<i>cemel.</i>
kleedermaker	<i>teladel.</i>	kruidenier	<i>spiratedel.</i>
barbier	<i>balibel.</i>	akteur... ..	<i>damatel.</i>
koopman	<i>tedel.</i>	aktrice	<i>ji-damatel.</i>
burgemeester	<i>sifel.</i>	slager	<i>mitel.</i>
officier... ..	<i>fizir.</i>	bakker	<i>bakel.</i>
assuradeur	<i>fösefel.</i>	onderwijzer... ..	<i>tidel.</i>
behanger	<i>täpel,</i>	boekdrukker	<i>bükel.</i>
schrijnwerker	<i>tabel.</i>	boekverkooper	<i>bukatedal. (del)</i>
schilder	<i>pänel</i>	logementhouder... ..	<i>lotel.</i>

Metalen. *Metals.*

platina	<i>platin.</i>	tin	<i>tin.</i>
goud	<i>golüd.</i>	lood	<i>plum.</i>
zilver	<i>silef.</i>	aluminium	<i>lumin.</i>
koper	<i>koped.</i>	zink	<i>zik.</i>
ijzer	<i>lel.</i>	blik	<i>tün.</i>
staal	<i>dülin.</i>	kwikzilver	<i>lusilef.</i>

Nog eenige bijvoegelijke naamwoorden. *Nog ans ladyeks.*

braaf	<i>bafölik.</i>	vrij	<i>libik.</i>
nederig	<i>nükik.</i>	jong	<i>yunik.</i>

trotsch	<i>pleidik.</i>	gemeen	<i>bapik.</i>
vol	<i>fulik.</i>	edel	<i>nobik.</i>
ledig	<i>vagik.</i>	vreemd	<i>foginik.</i>
zoet	<i>svidik.</i>	vroolijk	<i>gälik.</i>
zout	<i>salik.</i>	vroeg	<i>gölik.</i>
zuur	<i>züdik.</i>	aangenaam	<i>löflik.</i>
zondig	<i>sinik.</i>	snel	<i>vifk.</i>
kostbaar	<i>kostik.</i>	langzaam	<i>nevifk.</i>

Eenige gebruikelijke woorden. *Ans vöds geblik.*

mensch	<i>men.</i>	heer	<i>söl.</i>
man	<i>man.</i>	jongen... ..	<i>pul.</i>
vrouw	<i>ji-man of vom.</i>	meisje	<i>of-pul.</i>
dame	<i>läd.</i>	maagd... ..	<i>vilgin,</i>
juffrouw	<i>vomül.</i>	jongeling	<i>yunel.</i>

Schriftelijke oefeningen.

(Plägams penädik.)

(hij of het) heeft *labom.*

(zij) heeft... .. *labof.*

zij (mannen of zaken) hebben *laboms.*

zij (vrouwen) hebben *labofs.*

Om in Volapük te vertalen.

No. 5.

De lente is aangenaam. De officier heeft een vroolijken zoon. Goud is een kostbaar metaal. Platina is kostbaarder. De nicht des burgemeesters is braaf. De zoon van den tuinman is trotsch. De grootvader van den schilder heeft brood (1) en vleesch. De barbier heeft worst en kaas. De schoondochters van den photograaf zijn nederig. De boekdrukker is gezond.

No. 6.

De professors zijn wijs. De boekverkooper heeft een oom en eene tante, een zwager en eene schoonzuster. De metselaar heeft ook (2) een oom en eene tante. Goud en koper zijn geel. Sui-

(1) en beteekent e, doch voor klinkletters ed.

(2) ook beteekent i, doch voor klinkletters id.

ker is zoet. De brave schoenmaker heeft een slechten zoon. De getrouwe officier heeft eene goede dochter. De grootmoeders zijn blind. De kooplieden hebben onde grootvaders. De moeders hebben jonge kinderen. De logementhouder is vreemd.

Om in 't Nederlandsch te vertalen.

No. 7.

Teladela son labom dogi fiedik. Balib binom vietik. Plofed labom ji-soni yunik. Flolatim binom löflik. Nifatim binom kalodik. Vat binom litik. Bakel bodis labom. Bukatedal yunik labom ji-mani. Lüfat labom gloiki kostik. Ji-nekel pänotis labof. Fizir labom stulis e tabis jönik.

No. 7*.

Vinig binom züdik. Vomül labof dogili smalik. Koped binom metal yelibik. Stulis nulik. Bög binom vagik. Föne blägik. Lams mitela binoms stenüdik. Cuk lotela binom nevifik. Pleidike of-pule. Jönika vilgina. Ji-son gadela binof bafölik.

Telwoorden.

(Numavöds.)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
bal.	tel.	kil.	fol.	lul.	mäl.	vel.	jöl.	zül.
10.	20.	30.	40.	50.	60.	70.	80.	90.
bals.	tels.	kils.	fols.	luls.	mäls.	vels.	jöls.	zöls.
		100.	1000.		1000000.			
		tum.	mil.		balion.			

23 = telsekil. 75 = velsekul.

98 = zülsejöl. 46 = folsemäl enz.

1884 = balmil jöltum jölsefol.

3458 = kilmil foltum lulsejöl.

16237 = balsemälmil teltum kilsevel enz.

de eerste heet	<i>balid.</i>	ten zesde heet	<i>mälido</i> enz.
de tweede „	<i>telid.</i>	eenmaal „	<i>balna.</i>
de achterste „	<i>jölid</i> enz.	zevenmaal „	<i>velna.</i>
ten eerste „	<i>balido.</i>	honderdmaal „	<i>tumna</i> enz.
ten vierde „	<i>folido.</i>	vier aan vier „	<i>a fol.</i>

De rangschikkende telwoorden op *id* staan achter het zelfst.
nw. hetwelk zij bepalen, b. v. :

De eerste Nederlandsche Volapükvereeniging.

Volapükaklub balid nedänik.

De veertiende thema was moeilijk.

Penot balsefolid äbinom fikulik.

Zoo ook staan zelfs de hoofdtelwoorden niet vóór, maar
achter het zelfstandig naamwoord, b. v. :

Drie soldaten *solats kil.*

Zes en veertig broodjes *bodils foldemül.*

Men leere van buiten :

De dagen der week.	<i>Dels viga.</i>
Zondag	<i>soldel of baldel.</i>
Maandag	<i>mundel of teldel.</i>
Dinsdag	<i>tusdel of kildel.</i>
Woensdag	<i>vesdel of foldel.</i>
Donderdag	<i>dödel of lüdel.</i>
Vrijdag	<i>fidel of mäldel.</i>
Zaterdag... ..	<i>züdel of veldel.</i>

Namen der maanden. *Mulas nems.*

Januari	<i>yanul of balul.</i>
Februari	<i>febul of telul.</i>
Maart	<i>mäzul of kilul.</i>
April	<i>apul of folul.</i>
Mei... ..	<i>mayul of lulul.</i>
Juni	<i>yunul of mäul.</i>
Juli	<i>yulul of velul.</i>
Augustus... ..	<i>gustul of jöul.</i>
September	<i>setul of zülul.</i>
October	<i>otul of balsul.</i>
November... ..	<i>novul of balsebalul.</i>
December	<i>dekul of balsetelul.</i>

Den 20sten October vertaalt men *otul tels* of *otul telsid*.

Om in Volapük te vertalen.

No. 8.

Den 1sten April 1572. Den 23sten Mei 1568. Den 2den Augustus 1884. Den 12den September 1842. Den 31sten October 1639. De vader heeft zeven kinderen. De moeder heeft drie dochters. De vierde vinger der hand. De herfst heeft een-en-negentig dagen. De zesde dag der week.

Men leere van buiten:

ja!	<i>si!</i>	maar	<i>ab.</i>
neen!	<i>no!</i>	altijd	<i>egelo.</i>
niet	<i>no.</i>	nooit	<i>nevelo.</i>
want	<i>ibo.</i>	gaarne	<i>viliko.</i>

Voornaamwoorden.

(Pönops.)

Van deze behandelen wij voorloopig slechts de *persoonlijke*; wij laten daarop den tegenwoordigen tijd van de aantoonende wijs eens werkwoords volgen. Hieraan sluiten zij zich eenige oefeningen in de werkwoorden en eerst dan geven wij al de andere soorten van voornaamwoorden.

De persoonlijke voornaamwoorden zijn:

ik	<i>ob.</i>	gij (beleefdheidsvorm) ...	<i>ons.</i>
gij (enk.)	<i>ol.</i>	wij	<i>obs.</i>
hij	<i>om.</i>	gij (meerv.)	<i>ols.</i>
zij	<i>of.</i>	zij (mannen)	<i>oms.</i>
het	<i>os.</i>	zij (vrouwen.)	<i>ofs.</i>
men	<i>on.</i>	zich (meerv.)	<i>oks.</i>
zich	<i>ok.</i>		

De vorm *ons* staat gelijk met het Duitsche *Sie*.

De verbuiging der persoonl. voorw. is geheel gelijk aan die der zelfst n. w. a, e, i; s, as, es, is:

1e	nv.	ik	...	...	ob	...	...	wij	...	...	obs.
2e	nv.	mijner	...	...	oba	...	...	onzer	...	...	obas.
3e	nv.	mij	...	...	obe	...	...	ons	...	...	obes.
4e	nv.	mij	...	...	obi	...	...	ons	...	...	obis.

Voor de vormen *obas*, *obes*, *obis* mag men ook wel zetten *obsa*, *obse*, *obsi*.

Het Werkwoord.

(V e lib.)

De persoonl. vnw. worden niet, gelijk in 't Nederlandsch en in de meeste moderne talen, vóór 't werkwoord geplaatst, hetwelk dan nog *bovendien* van uitgang verandert; zij worden integendeel achter den stam aangehangen. Alle werkw. gaan in de onbepaalde wijs uit op *ön*; door dezen uitgang weg te nemen, krijgt men den stam. In Volapük worden alle werkwoorden vervoegd naar een en 't zelfde voorbeeld; onregelmatigheden of afwijkingen bestaan er niet.

Ziehier den tegenwoordigen tijd (*patüp*) der aantoonende wijs (*jenabid*) van LÖFÖN (beminnen):

ik	bemin	...	...	...	...	löfob.
gij (enk.)	bemint	...	...	...	...	löfol.
hij	bemint	...	...	...	...	löfom.
zij	bemint...	...	...	...	...	löfof.
het	bemint	...	...	...	...	löfos.
men	bemint	...	...	...	...	löfon.
hij	bemint zich	...	...	...	...	löfomok.
gij (beleefd.)	bemint	...	...	...	...	löfons.
wij	beminnen	...	...	...	...	löjobs.
gij	bemint	...	...	...	...	löfols.
zij (mannen)	beminnen	...	...	...	...	löfoms.
zij (vrouwen)	beminnen	...	...	...	...	löfofs.
zij	beminnen zich	...	...	...	...	löfomoks (löfomsok.)

Om van buiten te leeren :

Werkwoorden. *Velibs.*

zijn... ..	<i>binön.</i>	danken... ..	<i>danön.</i>
hebben	<i>labön.</i>	spelen	<i>pledön.</i>
bestaan	<i>sibinön.</i>	beoefenen	<i>plägön</i>
kunnen	<i>kanön.</i>	vechten	<i>fegön.</i>
willen	<i>vilön</i>	zitten	<i>siedön.</i>
moeten	<i>mütön.</i>	loopen	<i>gonön.</i>
eeren	<i>stimön</i>	gaan	<i>golön.</i>
maken	<i>mekön.</i>	krijgen	<i>getön.</i>
zeggen	<i>sagön.</i>	naaien	<i>nägön.</i>
geven	<i>givön.</i>	breien	<i>stogön</i>
lezen	<i>liladön.</i>	schilderen	<i>pänön.</i>
verzoeken	<i>begön.</i>	hopen	<i>spelön.</i>
slapen	<i>slipön.</i>	bedriegen	<i>cütön.</i>
slaan	<i>flapön.</i>	winnen... ..	<i>dagetön.</i>
verkoopen	<i>selön.</i>	hooren	<i>lilön.</i>
dienen	<i>dünön.</i>	zien	<i>logön.</i>
doen	<i>dunön.</i>	dansen	<i>danüdön.</i>
koopen	<i>lemön.</i>	drinken	<i>dlinön.</i>
stelen	<i>tifön.</i>	rooken	<i>smokön.</i>
onderwijzen... ..	<i>tidön.</i>	vertalen... ..	<i>lovepolön.</i>
eten	<i>fidön.</i>	schrijven	<i>penön.</i>
zingen	<i>kanitön.</i>	ondertekenen	<i>disopenön.</i>
schieten	<i>jutön.</i>	uitvinden	<i>datuvön.</i>
arbeiden	<i>vobön.</i>	voelen	<i>senön.</i>

Werelddeelen. *Voladels.*

Europa... ..	<i>Yulop.</i>	Amerika	<i>Melop.</i>
Azië	<i>Silop.</i>	Australië	<i>Talop.</i>
Afrika	<i>Fikop.</i>		

brief	<i>pened.</i>	mes..	<i>neif.</i>
briefkaart	<i>potakad</i> of <i>spodakad.</i>	vork	<i>fok.</i>
postzegel	<i>penedamak.</i>	lepel	<i>spun.</i>
		bord	<i>smabov.</i>

sigaar <i>zigad.</i>	boek <i>buk.</i>
lucifer <i>flab.</i>	spraakkunst... .. <i>glamat.</i>
pen.. <i>pen.</i>	woordenboek <i>vödasbuk.</i>

Wij laten nu eenige schriftelijke vertaal oefeningen volgen, waarin geene andere woorden zullen voorkomen, dan de voorstaande en geen andere tijd van een werkwoord, dan de tegenwoordige tijd der aantoonende wijs. Voorts zullen wij nu ook de trappen van vergelijking (zie blz. 8) der bijvoegelijke nw. te pas brengen. Ons *dan* wordt overgezet door **ka** b. v.

Amerika is grooter dan Europa.

Melop binom gletikum ka Yulop.

Let wel. Men moet zich vooral wachten om als gezegd bij een woord, dat in onze taal onzijdig is, of bij den naam van een onbezielde wezen den vorm op **os** van 't werkwoord te gebruiken, eene fout, waarvoor alle gevaar bestaat.

Tenzij 't onderwerp een vrouwen naam is (in welk geval de uitgang **of** dienst doet) neme men altijd **om**, uitgezonderd als er sprake is van een afgetrokken begrip of een adjektief zelfstandig genomen, b. v.

Het goede overwint het kwade.

Gudikos bevikodos badikosi.

Om in Volapük te vertalen.

No. 9.

Het mes des kleinzoons is grooter dan het mes van den slager. De moeder koopt drie vorken. Ik schrijf eenen brief. Gij schrijft zeventien briefkaarten. Niet leest een mooi boek. De hond is getrouwer dan de kat. De onderwijzer rookt eene sigaar. De kinderen van den photograaf spelen en dansen. Zij vertalen de brieven der kooplieden. De tuinlieden eten rundvleesch, spek en ham. De meisjes drinken melk, koffie, thee en chocolade. De onderwijzer onderwijst den broeders de wereldtaal. Postzegels zijn blauw, rood en groen. Room is zoet, maar azijn is zuur.

Om in 't Nederlandsch te vertalen.

No. 10.

Cils getoms bukis jönik. Fat liladom penedi sona e potakadi ji-sona. Smokobs zigadis kostik. Cuk binom smalikum ka jeval. Rat binom gletikum ka mug. Svins givoms pinamiti. Flolatim binom yelatim löfikün.

Ji-son teladela binof sudik. Ji-kösens stogofs. Zifirs jutoms. Lovepolol buki nulik. Ji-nekel binof gälikum ka fatel.

Men leere van buiten:

stad	<i>zif.</i>	huis	<i>dom.</i>
groote stad	<i>lezif.</i>	stadhuis	<i>konsälöp.</i>
stadje	<i>smazif.</i>	winkel	<i>lemacem.</i>
dorp	<i>pag.</i>	telegraaf	<i>telegaf.</i>
kerk	<i>glüg.</i>	telefoon	<i>telefon.</i>
toren	<i>tüm.</i>	gasfabriek	<i>gasinafablöd.</i>
school	<i>jul.</i>	stoomboot	<i>stemabot.</i>
postkantoor	<i>potastil.</i>	spoorweg	<i>lelod.</i>
diergaarde	<i>nimasgad.</i>	koning	<i>reg.</i>
station	<i>stajen.</i>	keizer	<i>limep.</i>
schouwburg... ..	<i>teat.</i>	prins	<i>plin.</i>

Ten einde tot eenigszins moeilijker zinnen te kunnen overgaan zullen wij nu, al breken wij hierdoor de spraakkunstige orde, spreken over enkele

Voorzetsels.

(Pläpods.)

In 't Nederlandsch zijn wij gewoon — met slechts zeldzame uitzondering — achter ieder voorzetsel den 4den naamval (accusatief) te schrijven. In andere talen, met name de Duitse, komen achter verschillende voorzetsels afwisselend de 2de, 3de en 4de naamval.

In Volapük schrijft men in 't algemeen achter een voorzetsel den 1sten naamval (*nominatief*).

Hierop zijn echter twee uitzonderingen.

1e. Er zijn eenige voorzetsels, bij welke (evenals dit in de Hoogduitsche taal geschiedt) onderscheid gemaakt moet worden, naarmate zij beteekenen:

- a. een *rust* op eene plaats, ook wel beweging *op* eene plaats;
- b. eene beweging *naar* eene plaats;

of, zooals men ook kan zeggen:

- a. of zij antwoorden op de vraag *waar?*
- b. of zij antwoorden op de vraag *waarheen?*

In 't eerste geval regeeren zij den **eersten naamval**.

In 't tweede geval regeeren zij den **vierden naamval**, b.v.:

Hij is in de kamer... .. *Binom in cem.*

Hij loopt in de kamer (heen en weer) *Gonom in cem.*

Hij loopt in de kamer, nl. (hij begeeft zich in de kamer) *Gonom in cemi.*

In Augustus 11. is aangenomen, dat de *i* van den accusatief ook in plaats van achter het zelfstandig naamwoord, achter het voorzetsel mag gezet worden, dus in plaats van

Gonom in cemi,

zet men ook wel: *Gonom ini cem.*

Hij plaats zich voor de deur, is

Pladomok bif yani, of

Pladomok bif yan.

Wij geven den raad, om in de eersten tijd zich te gewennen beide vormen te schrijven, de tweede tusschen haakjes.

Van deze voorzetsels onthoude men vooreerst de volgende:

in *in*

op *su.*

voor (Fr. *devant*) *bif.*

onder *dis.*

en van degene, die alleen den eersten nv. regeeren:

voor (Fr. *pour*)... .. *plo* en voor een o *ple.*

met *ko* „ „ „ o *ke.*

door (Duitsch *von*) *fa.*

2e. Het voorzetsel *äl*, dat steeds eene richting aanduidt, wordt ook altijd met den 4den naamval gebruikt.

al, dat ook *naar, te, tot* zeggen wil, heeft somtijds den 4den en somtijds den 1sten naamval, naarmate het denkbeeld *richting* meer of min op den voorgrond treedt.

Zoo zegt R. Kniele in de *Cogikos* (door Schleyer zelven nagezien) blz. 84:

Ik stijg vijf ellendige trappen tot u op.

Xänob slebis misalik lul al onsi.

doch men zegt:

Ik spreek tot u.

Pükob al ons.

De Deutsche uitdrukking

Hotel (Gasthof) zum goldnen Löwen

kan men vertalen:

Lotel al lein golüdik,

of *al leini golüdik,*

derhalve ook *ali lein golüdik.*

Om in Volapük te vertalen.

No. 11.

In de school lezen de knapen en de meisjes mooie boeken. De onderwijzer gaat naar de school. De slager verkoopt vleesch in den winkel. De soldaten eeren den koning. De toren op de kerk is hooger dan de toren op het stadhuis. Wij drinken bier in de diergaarde. Zij gaan naar den schouwburg. De burgemeester krijgt brieven van (fa) de kooplieden. Gij schrijft met de pen en eet met vork en lepel. Wij zijn in het postkantoor. De knapen en meisjes plaatsen zich voor den winkel. De koning en de drie prinsen gaan naar het stadje. Met spoorwegen en stoombooten gaat men naar (al) groote steden.

Om in 't Nederlandsch te vertalen.

No. 12.

Puls pledoms in gad. Of-puls nägofs e stogofs in jul. Golob äl potastiti (äli potastit). Mitel mekom sositi in lemacem. Penob penedis plo fat obik. Pänel gonom in stemaboti (ini stemabot).

Bukatedal labom glamatis volapüka kilsefol in domomik. Nevelo fidob fömadi. Egelo dlinom bili. Viliko lovepolob volapüki. Mönel e cemel goloms in teati (ini teat). Cil siedom dis tab.

Het werkwoord. *Vervolg.*

(Velib. *Föv.*)

Hier volgt de Aantoonende wijs (*Dunafom*) in haar geheel; na van den tegenwoordigen tijd alle personen gegeven te hebben, zullen wij ons bij de overige tijden bepalen tot het opschrijven van den 1sten pers. enk.; ieder kan dan de andere personen gemakkelijk zelf vinden.

AANTOONENDE WIJS.	DUNAFOM.
Tegenwoordige tijd.	<i>Patü p.</i>
ik geef	<i>givob.</i>
gij (enk.) geeft	<i>givol.</i>
hij geeft	<i>givom.</i>
zij geeft	<i>givof.</i>
men geeft... ..	<i>givon.</i>
het geeft... ..	<i>gios.</i>
men geeft zich	<i>gionok.</i>
wij geven... ..	<i>givobs.</i>
gij geeft	<i>givols.</i>
gij (beleefdhev.) geeft	<i>givons.</i>
zij (mannen) geven	<i>givoms.</i>
zij (vrouwen) geven	<i>givofs.</i>
zij geven zich... ..	<i>givomsok (givomoks).</i>
Onvolmaakt verleden tijd.	<i>Pätü p.</i>
ik gaf	<i>ägivob.</i>
Volmaakt verleden tijd.	<i>Petü p.</i>
ik heb gegeven	<i>egivob.</i>
Meer dan volmaakt ver-	<i>Pitü p.</i>
leden tijd.	
ik had gegeven	<i>igivob.</i>

Toekomende tijd.	<i>Potüp.</i>
ik zal geven	<i>ogivob.</i>
2 ^e Toekomende tijd.	<i>Putüp.</i>
ik zal gegeven hebben... ..	<i>ugivob.</i>

Men ziet hoe de hulpwerkwoorden, hebben en zullen, door de voorvoegsels *e, i, o, u* vervangen zijn.

Naast de Aantoonende wijs heeft men in Volapük nog eene Aanvoegende wijs, gelijk in onze taal, benevens eene Wenschende wijs (*optativus*) gelijk b. v. in 't Grieksch. Op beide komen wij later terug. Voorloopig volgt nog de

GEBIEDENDE WIJS.	BÜDABID.
geef	<i>givolöd.</i>
geeft... ..	<i>givolsöd.</i>
geef of geeft (beleefdheidsv.) ...	<i>givonsöd.</i>
laat hem geven	<i>givomöd.</i>
laat haar geven	<i>givofoöd.</i>

Let wel. In Volapük kan men op deze wijze door aanhanging van *öd* van iederen persoon een imperatief maken.

DEELWOORDEN.	LADYEKABIDS.
tegenw. gevende	<i>givöl.</i>
verl. gegeven	<i>pegivöl.</i>

Op deze wijze worden **alle** werkwoorden vervoegd. Men zij alleen voorzichtig met het verl. deelw. der intransitieve (onzijdige) werkwoorden, d. i. die werkwoorden, welke geen lijdend voorwerp hebben. Uit den aard der zaak schrijft men die zonder *p* aan 't begin.

Waarom?

De *p* is 't teeken van den lijdenden vorm en heeft dezelfde kracht als ons werkwoord *worden*. In een verl. deelw. van een transitief werkwoord ligt een denkbeeld van lijdenden vorm, b. v.:

gegeven = gegeven *geworden*,

en in dat van een intransitief niet;

	geslapen = geslapen <i>hebbende</i> ,	
dus is gegeven		pegivöl.
gemaakt		pemeköl
doch geslapen		eslipöl
geweest		ebinöl

Om eene vraag uit te drukken hecht men achter het werkwoord (soms tijds achter een ander woord van den zin) de syllabe **li**, b. v.:

Slaapt gij?... .. *Slipons-li?*

Heeft hij koek gegeten?... .. *Efidom-li keki?*

Men leere de volgende werkwoorden van buiten.

weten		<i>nolön.</i>	verbeteren		<i>menadön.</i>
nemen		<i>sumön.</i>	helpen		<i>yufön.</i>
koopen		<i>lemön.</i>	volgen		<i>sukön.</i>
verdienen...		<i>melidön.</i>	examineeren		<i>xamön.</i>
jagen		<i>yagön.</i>	stijgen		<i>xänön.</i>
leenen		<i>lugivön.</i>	kleeden		<i>klotön.</i>
genezen		<i>sanön.</i>	scheren		<i>balibön.</i>
bevrijden		<i>delivön.</i>	wasschen		<i>vatükön.</i>
vergeven		<i>fögivön.</i>	gelooven		<i>klödön.</i>
zenden		<i>sedön.</i>	weigeren		<i>nevilön.</i>
per post zenden		<i>potön.</i>	noemen		<i>nemön.</i>
openen		<i>manifön.</i>	lachen		<i>smilön.</i>
sluiten		<i>kikön.</i>	glimlachen		<i>smülön.</i>
denken		<i>tikön.</i>	schreeuwen		<i>lurokön.</i>
draaien		<i>flekön.</i>	weenen		<i>dlenön.</i>

Om in Volapük te vertalen.

No. 13.

Gij geneest. Hij leende. Wij hebben geopend. Zij zullen examineeren. Zij kleedt zich. Ik weigerde. Stal zij? Leende men. Gij hebt gezonden. Hij had gezonden. Men zal gezonden hebben. De onderwijzers examineeren de jongens. Zullen de professoren geëxamineerd hebben? De barbier schoor den hoedemaker en den timmerman. Tante heeft gelachen. Niet zal melk drinken en brood eten.

No. 14

Met vader ben ik naar het station gegaan. Met den burgermeester was ik in den schouwburg geweest. Gelukkig zijnde. Bier drinkende. Vleesch etende. Het gewasschen kind. De gekochte koek. De verkochte koe. De gezonden brieven en briefkaarten. Zend den koopman drie koeken. Leen den officier twee paarden. Geef den oom tweehonderd vijftig goede sigaren. Zend den grootvader zeventien brieven.

Om in 't Nederlandsch te vertalen.

No. 15.

Yagons-li beri? Flen ekikom buki. Binom-li tüm geilük? Pänel balibomok. Smokons-li viliko? No, nevelo smokob. Golölöd in nimagadi. Givolöd fate filabis. Selom-li bukatedal potakadis e penedamäkis? Si.

Olugivom lusone glamati e vödasbuki volapüka. Peyuföl. Exänöl. Pevatüköl dog. Esmilöl. Smülöl.

Wij vertalen hier: zij geven zich door *givomsok* (*givomoks*). Dit *oks* wordt alleen aan het werkwoord aangehangen, indien het een 4^e naamval (lijdend voorwerp) is.

Givomsok fatüne, is dus

zij geven zich (4^e) aan 't vaderland.

Maar, is zich 3^e naamval (aan zich), dan wordt 't gescheiden van 't werkwoord geschreven.

Zij geven zich (3^e) moeite.

Givoms okses töbi.

Om in Volapük te vertalen.

No. 16.

Zij noemen zich onze vrienden. De bloem opende zich. Ik bevrijdde mij. De dame heeft zich eenen nieuwen hoed gekocht. Hij stal zich drie fraaie boeken. Bedriegen wij ons. Gij bedriegt u niet. Noemt gij u altijd een goed man? Noemde zij zich altijd eene goede vrouw?

Om van buiten te leeren.

minister	<i>dünal.</i>
opzichter... ..	<i>sulogel.</i>
directeur... ..	<i>dilekel.</i>
adjunkt-directeur	<i>lädilekel.</i>
directrice... ..	<i>of-dilekel.</i>
redacteur... ..	<i>redakel.</i>
dagblad	<i>gased (korant).</i>
universiteit	<i>niver.</i>
gymnasium	<i>gümnad.</i>
openbare school	<i>jul komotik.</i>
bijzondere school	<i>jul plivadik.</i>
hogere burgerschool	<i>jul geilikum.</i>
collega	<i>calablod,</i>

Bijwoorden.

(Ladvelibs.)

Als een bijv nw. tot een bijwoord gemaakt wordt, behoeft het niet te veranderen bv.

Hij schrijft goed *Penom gudik.*

Doch waar de duidelijkheid het vordert (en dit is bijna altijd noodig) kan men achter den uitgang *ik* (soms ook wel achter den stam, met weglating van *ik*) een *o* voegen; evenals in 't Fransch *ment*, en in 't Engelsch *ly* hiertoe dient.

Het is dus beter te schrijven:

Hij schrijft goed *Penom gudiko,*
 Hij leest slecht *Liladom badiko.*
 Zij spreekt vriendelijk... .. *Pükof fleniko.*

Eenige bijwoorden, die niet door achtervoeging van *o* van een bijv nw. zijn afgeleid.

spoedig *sun.*
 bijna *ti.*
 tot nu toe *jünu.*
 daarbij *lüs.*

dan...	...	...	...	...	...	<i>tän</i> (ook <i>täno</i>).
daarvan	...	...	...	...	...	<i>en</i> .
ditmaal	...	...	...	...	...	<i>tosna</i> .
daar	...	...	...	...	...	<i>us</i> .
heden	...	...	...	...	...	<i>tudel</i> (ook <i>tudelo</i>).
hier	...	...	...	...	...	<i>is</i> .
altijd	...	...	...	...	...	<i>ai</i> (ook <i>egelo</i>).
nu	...	...	...	...	...	<i>nu</i> .
slechts	...	...	...	...	...	<i>te</i> .
dikwijls	...	...	...	...	...	<i>ofen</i> .
reeds	...	...	...	...	...	<i>ya</i> .
zeer	...	...	...	...	...	<i>vem</i> (ook <i>vemo</i>).
misschien	...	...	...	...	...	<i>ba</i> .
vooruit	...	...	...	...	...	<i>bise</i> .
vooral	...	...	...	...	...	<i>levemo</i> .

Bijwoorden die eene vraag uitdrukken,

wanneer?	...	...	...	...	...	<i>kitim?</i>
waarom?	...	...	...	...	...	<i>kikod?</i>
hoe?	...	...	...	...	...	<i>lik</i> (<i>liko</i>)?
hoezoo?	...	...	...	...	...	<i>iko-li?</i>
waar?	...	...	...	...	...	<i>kiöp?</i> of <i>kiplad?</i>
van waar?	...	...	...	...	...	<i>kiplada?</i>
waarheen?	...	...	...	...	...	<i>kipladi?</i>

Eén Voegwoord.

(Konyun bal).

Om de volzinnen wat te kunnen uitbreiden, geven wij nu één voegwoord nl. dat = *das*.

Ten einde in 't gebruik van 't woordenboek te oefenen, zullen in de volgende opstellen ook enkele woorden komen, die niet in onze woordenlijstjes gegeven zijn.

Om in Volapük te vertalen.

No. 17.

Ik denk, dat gij goed geslapen hebt. Gij spreekt dikwijls met den boekhandelaar. Ditmaal hebben zij (vrouwen) zeven brieven in Volapük vertaald. Hier is wijn en daar is bier. Gaat het kind reeds in bed?

Bijna had ik vergeten, dat de redakteur van het dagblad komen zal. Wanneer schrijft hij eene briefkaart aan den voogd van den knaap? Waar examineert de professor den student? Waarheen gaat gij nu, vriend? Ik ontving een wereldtaalblad van den uitgever. Ik geloof, dat het kind tot nu toe viermaal gevallen is.

Om in 't Nederlandsch te vertalen.

No. 18.

Tikob, das tudel reg ed of-reg in zifi (ini zif) okömoms. Kikod kikons litami cema? Sulogel elugivom flonis mältum. Viliko logom, das puls ed of-puls vatükomsok gudiko. Kitim tikons, das bukatedal bukis söla oselom? Klotofsok is. Ofen gonons in teati (ini teat).

Mot, esagol, das eils tudel ba in nimasgadi (ini nimasgad) ogoloms. Kiplad lemon zigadis gudik? Us, o sö! Kikod flapom pul dogi? Liko plägofs ji-julels püki nulik? Dünel ädünom dilekele fiediko. Kiplada getoms miligi, milegi e fömadi gudik? Spelo, das spidiko volapüki olenadob. Calablods dilekela danoms fleniko. Iko-li? No nolob.

Voornaamwoorden. Vervolg.
(Pönops. Fov.)

Hier volgen de bezittelijke voornaamwoorden, ieder naast het persoonlijke, waavan het is afgeleid.

ik ob	;	mijn obik (oba).
gij (enk.) ol		uw (enk.)... .. oluk (ola).
hij om		zijn omik (oma).
zij of		haar (enk.) ... ofik (ofa).
men on		
het os		

wij	obs	ons	obsik (obsa.)
gij (meerv.)	ols	uw (meerv.) ...	olsik (olsa).
gij (gij beleefd.)...	ons	uw (beleefd.)...	onsik (onsa).
zij (mannen)...	oms	hun	omsik (omsa).
zij (vrouwen)...	ofs	haar (meerv.) ...	ofsik (ofsa).

Men ziet dus, dat de bezittelijke voornaamw. van de persoonlijke gemaakt worden door achtervoeging van *ik* of *a*; de eerste vorm is de meest gebruikelijke; zoodra er te veel uitgangen *ik* achter elkander zouden komen, neemt men den tweeden vorm op *a*.

De *mijne* (b. v. uwe boeken en de *mijne*) en

de *mijnen* (b. v. het compliment van al de mijnen = *vr.* en *kind*) wordt vertaald door *obsiks* enz. ook *olsiks*, *onsiks*; de verbuigingsuitgangen *a*, *e*, *i*, gaan vóór de *s* derhalve: *obsiks*, *obsikas*, *obsikes*, *obsikis*.

De bezittelijke voornaamwoorden staan *achter* het woord, dat zij bepalen, b. v.

hun boek *buk omsik*.
 mijne nicht *ji-kösen obik*.
 onze moeder... .. *mot obsik*.
 hare dienstmaagd... .. *ji-dünel ofik* enz.
 onze vrienden en de uwe ... *flens obsik ed onsiks*.
 aan uwe makkers en de zijne.. *kamadeles onsik ed omikes*.
 van mijne degenen en de uwe *denas obik ed onsikas (olikas) (olsikas)*.

De vorm *ons* in plaats van *ol* of *ols* wordt steeds gebruikt, waar men in de Deutsche taal *Sie* nemen zou, dus bij 't schrijven van brieven en bij 't aanspreken van die personen, met welke men niet op een voet van groote gemeenzaamheid staat. De eerste nv. meervoud van *ons* is *onss*.

De aanwijzende voornaamwoorden zijn:

M. deze ...	at	...	...	...	...	die ...	et.
V. deze ...	ji-at (of-at)	...	...	...	...	die ...	ji-et (of-et).
O. dit ...	atos	...	...	...	...	dat ...	etos.
M. dezelve ...	ot	...	...	...	...	dezelfde ...	öt.
V. dezelve ...	ji-ot (of-ot)	...	...	...	...	dezelfde ...	ji-öt.
O. hetzelfde ...	otos	...	...	...	...	hetzelfde ...	ötos.

juist hij zelf	...	...	...	iet.
degene	...	...	...	ut (üt).
zulk	...	...	...	som.
juist zulk	...	...	...	söm.
ander	...	...	...	votik.
elkander	...	...	...	balim votimi (e).

Al deze woorden, zelfstandig gebruikt, verbuigt men gelijk 't znw. a, e, i enz.

Zijn zij bijvoegelijk, zoo komen zij gewoonlijk onverbogen achter hun znw.

De vrouwelijke en onzijdige vormen worden alleen gebruikt, als zij zonder zelfst. nw. voorkomen, *achter een zelfstandig nw. blijven al deze voornaamw. in den regel onveranderd, d. i. men neemt den mannelijken vorm.*

deze man... .. man at die vrouw... ..ji-man et
hetzelfde paard jeval öt

maar: Het is mooi weer: *dit* is aangenaam.

Binom stom jönik, atos binom löflik.

Om van buiten te leeren:

Kleederen enz. *Klots e lemänikos.*

japon	lädaklot.	pet	lwät.
mantel... ..	mäned.	jas	gun.
ceintuur	zönül.	broek	bliit.
queue (tournure) göb.		vest	blötaklot.
Fransche hak	taon flentik.	laars	but.
armband	lamazönül.	schoen... ..	juk.
ring	lin.	handschoen... ..	namateg.
hoed	cät.	das	nöked.

Handel. *Ted.*

Koopman	tedel.	winst	pöfud.
beurs	leböb.	verlies... ..	pölud.
wissel	cän.	schuldeischers	lugivel.
bankroet	falim of ba-	schuldenaar	debel.
	mablek.	grossier	tedan (letedel).

kleinhandelaar ... *smalatedel.*
 kwitantie ... *kit.*
 monster ... *bluf.*
 magazijn ... *magad.*
 krediet... ... *klödat.*
 rekening ... *kalam.*
 betaling ... *pelam.*
 kapitaal ... *katad.*
 rente ... *fien.*
 effect (aandeel)... *dilod.*

port ... *pota^{me}on.*
 bureau... *bür.*
 commissionair ... *komitadel.*
 debiet ... *selam.*
 firma ... *fiam.*
 levering ... *blün.*
 kantoor ... *konod.*
 grootboek ... *lebuk.*
 verzending ... *fesedam.*

Godsdienst. *Rel.*

Priester ... *sanälel.*
 predikant ... *pädel.*
 prediker ... *predel.*
 orgel ... *gel.*
 organist ... *gelan.*
 preekstoel ... *zöp.*
 altaar ... *latab.*
 bijbel ... *bib.*
 oud testament ... *fed vönik (1)*
 nieuw „ ... *fed nulik.*

gezangboek... *kanitasbuk.*
 mis ... *levitim.*
 doop ... *godavat.*
 voorzanger ... *bikanitel.*
 koster ... *sakritel.*
 predikatie ... *pred.*
 gebed ... *plek.*
 psalm ... *psam.*
 de Tien geboden... *lebüds bals.*
 evangelie ... *gospel.*

Eenige planten. *Plans ans.*

Roos ... *lol.*
 lelie ... *läf.*
 viooltje ... *viol.*
 bes ... *bäl.*
 eikenboom ... *gölog.*

peereboom ... *bünabim.*
 appelboom ... *apodabim.*
 kastanjeboom ... *kastänabim.*
 kerseboom ... *celabim.*
 dennenboom ... *firabim.*

Vertaal in Volapük.

No. 19.

In onzen tuin groeien witte rozen. In uwen tuin groeiden fraaie kastanjeboomen, groote kerseboomen en hooge appelboomen. Deze grossier betaalde de kwitantie van dien kleinhandelaar. De schuldeischer heeft met zijnen schuldenaar gesproken. Deze koopman heeft een groot verlies gehad door (*dub*) het

(1) *vönik* beteekent oud (uit vroegere tijden).
bäledik „ oud van jaren.

bankroet van zijnen besten vriend. In de tien geboden leest men ook het vijfde gebod: eert uwen vader en uwe moeder. Voor zes gulden kan men niet een goeden nieuwen mantel koopen. Die Fransche hakken zijn slecht voor de gezondheid (*saun*) dezer dames. Onder den eikenboom voor zijn huis zat de predikant en rookte eene sigaar. Aandeelen in spoorwegen geven dikwijls hooge rente. Hare rekening was hoog. Mijne handschoenen zijn oud.

Vertaal in 't Nederlandsch.

No. 20.

Tedel toсна ägonom in leböbi ko sons omik. Tulolsöd in festuni spigis golüdik. Kiplad liladon etosi? Vomül ilemof zönüli magifik plo lädaklot ofa. Lini egetom fa ji-matel omik. Buki jönikün ko poedats igetof^xfa gam ofik. Dis tab cilils omsik pledoms. No jedonsöd kiti disi tab (dis tabi). Plo pelam flonas kil kanon vedön kopanal volapükakluba obsik. Kiplad binom volapükakklub at? In Róterdám. Nevilons-li obe klödati et? Si.

In deze thema komen enkele woorden voor, die niet in de vorige lijstjes staan.

DE LIJDENDE FORM DER WERKWOORDEN.

(SUFATOM VELIBAS.)

Volapük heeft eene zeer eenvoudige manier om een werkwoord den lijdenden vorm te geven. In plaats van ons *worden* (ik word, ik werd, hij zal geworden zijn, enz.) plaatst men voor den tegenwoordigen tijd **pa** en voor de andere tijden **p**.

Ik bemin	...	löfob	...	ik word bemind	...	palöfob.
Ik beminde	...	älöfob	...	ik werd bemind	...	pälöfob.
Ik heb bemind	...	elöfob	...	ik was bemind	...	pelöfob.
Ik had bemind	...	ilöfob	...	ik was bemind	...	pilöfob.
Ik zal beminnen	...	olöfob	...	ik zal bemind worden	...	polöfob.
Ik zal bemind hebben	...	ulöfob	...	ik zal bemind geworden zijn	...	pulöfob.

Men lette wel, dat in tegenstelling met onze taal van ieder dezer tijden, benevens van de tijden in den bedrijvenden vorm,

door den persoonsuitgang weg te nemen en daarvoor in de plaats *öl* te zetten, een deelwoord gevormd kan worden.

*pelöfö*l = bemind geworden zijnde, dus ons **bemind**.

*ölöfö*l = zullende beminnen.

*elöfö*l = bemind hebbende.

*pulöfö*l = zullende bemind geworden zijn, enz.

DE AORISTUS.

(PAITÜP.)

In Volapük is een **i**, onmiddellijk voor den stam geplaatst, het teeken van den Aoristus.

Diegenen, welke geene oude talen bestudeerd hebben, zullen wellicht zelfs het woord **Aoristus** niet kennen. Het is dus noodig, dit begrip, hetwelk in Volapük eene voorname rol speelt, eenigszins toe te lichten.

De Aoristus is die vorm, welken men aan het werkwoord geeft, wanneer men wil te kennen geven, dat de handeling voortdurend of doorgaande geschiedt. Bij den Aoristus in Volapük laat men het begrip van bepaalden tijdsduur eigenlijk varen; hierdoor treedt het **voortduren** der handeling op den voorgrond.

In iederen tijd kan de i van den Aoristus ingeschoven worden.

Hij komt eenigszins overeen met wat men in 't Engelsch noemt den *progressive form*. In deze taal beteekent, gelijk men weet

I write Ik schrijf.

I am writing... Ik ben schrijvende, d. i.

ik ben bezig met schrijven.

Het begrip Aoristus is echter nog uitgebreider. Wie den Aoristus ook uit andere talen kent, {maken wij opmerkzaam, dat in Volapük bij 't verhalen van een bepaald feit onmogelijk de Aoristus op zijn plaats zijn kan.

In den tegenwoordigen tijd is het voorschuiven der *I* niet voldoende, daar men, dit doende, immers den meer dan volm. verl. tijd zou krijgen en er dus verwarring zou ontstaan; daarom gelijk men in dien tijd voor het lijdend maken *pa* gebruikt, d. i. eene letter (de *A*) meer dan in de andere tijden, zoo heeft men tot vorming van den Aoristus ook **AI** noodig.

Ik vraag	<i>begob.</i>
Ik vraag bestendig of voortdurend...	<i>aibegob.</i>
Ik word gevraagd	<i>pabegob.</i>
Ik word bestendig of voortdurend gevraagd	<i>paibegob.</i>
Hij zendt	<i>sedom.</i>
Hij zendt bestendig	<i>aisedom.</i>
Hij wordt gezonden	<i>pasedom.</i>
Hij wordt altijd gezonden...	<i>paisedom.</i>
Gij zult slaan (mv.)	<i>oflapols.</i>
Gij zult steeds slaan	<i>oiflapols.</i>
Gij zult geslagen worden	<i>poslapols.</i>
Gij zult altijd geslagen worden	<i>poiflapols enz.</i>

In den meer dan volm. verl. tijd komen nu natuurlijk twee *i*'s naast elkander.

Wij hadden geslapen...	<i>islipobs.</i>
Wij hadden gedurig geslapen ...	<i>ïslipobs.</i>
Zij had gelachen...	<i>ismilof.</i>
Zij had voortdurend gelachen...	<i>ïsmilof enz.</i>

Men vergete niet, deze *i* altijd afzonderlijk uit te spreken.
In Volapük kent men geene tweeklanken.

Om van buiten te leeren:

Werkwoorden. *Velibs.*

abonneeren ...	<i>bonedön.</i>	prijzen	<i>lobön.</i>
sterven	<i>deilön.</i>	leveren	<i>blünön.</i>
afstammen ...	<i>livinön.</i>	plaatsen	<i>pladön.</i>
(be)antwoorden	<i>gepükön (gesagön)</i>	raden... ..	<i>konsalön.</i>
uitgeven...	<i>segivön.</i>	rooven	<i>lapinön.</i>
bewonen...	<i>lödön,</i>	zouten	<i>salön.</i>
betalen	<i>pelön.</i>	zeilen	<i>nafön.</i>
ademen	<i>natemön.</i>	smeden	<i>lelön.</i>
frankeeren ...	<i>flanön.</i>	smeren	<i>smivön.</i>
vreezen	<i>dledön.</i>	afschaffen	<i>dejafön.</i>
koken	<i>kukön.</i>	verliezen	<i>pölüdön.</i>
braden	<i>loetön.</i>	verkwisten	<i>ditibön.</i>
kennen	<i>sevön.</i>	spiegelen	<i>lokön.</i>

Namen van landen. *Nems länas.*

Nederland	<i>Nedän.</i>	Zwitserland	<i>Jveiz.</i>
Nederlandsch	<i>nedänik.</i>	Italië	<i>Täl.</i>
België	<i>Beljän.</i>	Spanje	<i>Spän.</i>
Belgisch	<i>beljänik.</i>	Portugal	<i>Bodugän.</i>
Engeland	<i>Nelij.</i>	Turkije	<i>Tükän.</i>
Engelsch	<i>neljik.</i>	Griekenland	<i>Glik.</i>
Schotland	<i>Jotlän.</i>	Rusland	<i>Lusän.</i>
Ierland	<i>Rilän.</i>	Polen	<i>Polän.</i>
Frankrijk	<i>Flent.</i>	Rumenië	<i>Rumän.</i>
Duitschland	<i>Deut.</i>	Beieren	<i>Bayän.</i>
Duitsch	<i>deutik.</i>	Baden	<i>Badän.</i>
Germaansch	<i>germanik.</i>	Wurtemberg	<i>Vürtemberg.</i>
Pruisen	<i>Pleus.</i>	Indië	<i>Nidän.</i>
Oostenrijk	<i>Löstakin.</i>	Arabië	<i>Rabän.</i>
Denemarken	<i>Dän.</i>	China	<i>Cinän.</i>
Zweden	<i>Sved.</i>	Japan	<i>Yapün.</i>
Noorwegen	<i>Norveg.</i>	Kanaän	<i>Kanän.</i>

Vertaal in Volapük.

No. 21.

Het ijzer wordt gesmeed, als (*ven*) het heet is. De laarzen werden gesmeerd door (*fa*) den knecht. Het vleesch zal gekookt worden. Wij helpen steeds onze broeders. Zij zullen altijd hare zusters geprezen hebben. De lucht wordt ingeademd (**Aoristus**) door de menschen en de dieren. De brieven zullen gefrankeerd worden (*A*). Werden de kinderen niet door hunne ouders geprezen? Rotterdam (*Róterdám*) wordt bewoond (*A*.) door 165,000 inwoners. De doodstraf (*deilapön*) is afgeschaft (*geen A*.) in Nederland, maar niet in België. Deze menschen verkwisten (*A*.) al hun geld. Spek wordt gezouten. (*A*.) Het geld (*mon*) werd door den vader dezes *knaaps* aan dien kleedermaker betaald. Zij (vrouwen) vreezen (*A*.) leeuwen en beren.

Vertaal in 't Nederlandsch.

No. 22.

Volapük poisevom fa blods obik. Buks mödik paisegivoms in Flent ed in Nelij. De nilel ofik mältum e luls flons (*gulden*)

2^e. öz.

Deze geeft eene versterking van de gebiedende wijs (öd) te kennen:

gij geeft...	...	...	...	...	...	...	<i>givol.</i>
geef...	...	...	...	...	...	...	<i>givolöd.</i>
gij moet geven	...	...	...	...	...	...	<i>givolöz.</i>

3^e. öv.

In dezen uitgang, waarvan de *v* aan het werkwoord *vilön* (willen) is ontleend, ligt een denkbeeld van **wil**, van **verlangen** opgesloten.

ik ben	...	...	...	...	...	...	<i>binob.</i>
ik zoude willen zijn	...	...	...	...	...	...	<i>binoböv.</i>

Wij geven voorloopig den raad deze drie uitgangen *öx*, *öz* en *öv* nog maar buiten rekening te laten; men kan ook zonder die alles in Volapük te kennen geven, zij dienen alleen om kortheid en finheid van uitdrukking te bevorderen.

SUPINUM.

(DISEINABID.)

Aldus heet de onbepaalde wijs van een werkwoord, voorafgegaan door *al* = *om te* of *te*, bv.:

Hij is te edel om te stelen.

Binom tu nobik al tifön.

Volapük laat ook toe iedere onbepaalde wijs van een werkwoord te verbuigen gelijk een zelfstandig naamw., dus kan er wel degelijk een vierde naamval van *tifön* nl. *tiföni* bestaan. In verband met hetgeen wij op blz. 19 over *al* gezegd hebben, zou men kunnen vragen, of bovengenoemde zin moest luiden: *binom tu nobik al tiföni*, dan wel *al tifön*. Doch in de uitdrukking *al tifön* wordt *al* niet als een voorzetsel beschouwd, beide woorden vormen samen het supinum en worden onveranderd naast elkander gezet.

GERUNDIVUM en GERUNDIUM.
(MÜTABID en MÜTABID IN NEUD.)

Deze woorden zou men door *moetvorm* en *moetvorm in 't onzijdige* kunnen vertalen

beminnen *löfön.*

Gerundivum: iemand die te beminnen is *pölöföl.*

Gerundium: het is te beminnen *pölöfölos binos.*

Voor een geheel uitgewerkt voorbeeld van vervoeging (*paradigma*) verwijzen wij naar de spraakkunst.

Om van buiten te leeren.

Het weder enz. *Stom e. l.*

regen <i>lömib (siluvat).</i>	vorst <i>flod.</i>
sneeuw <i>nif.</i>	dauw <i>tof.</i>
hagel <i>jod.</i>	barometer <i>vetamafel.</i>
wind <i>vien.</i>	thermometer... .. <i>vanamafel.</i>
storm <i>tep.</i>	parapluie. <i>lömibad.</i>
donder <i>töt.</i>	parasol <i>solajül.</i>
bliksem <i>lelit.</i>	weerglas <i>stomablesenel.</i>

In Volapük kan men van ieder zelfst. naamw. door achtervoeging van *ön* een werkwoord vormen, dus krijgt men :

regenen *lömibön.*

sneeuwen *nifön* enz.

Beroepen. *Cals.*

telefoniste... .. <i>of-telefonel.</i>	boekbinder... .. <i>bukatanel.</i>
naaister <i>of-nägel.</i>	boekdrukker <i>bükel.</i>
modiste <i>of-moladel.</i>	muzikant <i>musigel.</i>
hoedenmaakster.. <i>of-rätel.</i>	makelaar <i>brokel.</i>
waschvrouw. <i>of-vatükel.</i>	advokaat <i>lavogel.</i>
buffetjuffrouw <i>ji-bötel.</i>	rechter.. <i>cödel.</i>
nachtwacht... .. <i>neitagalel.</i>	apotheker <i>pötekel.</i>
herder... .. <i>jepel.</i>	geneesheer... .. <i>sanel.</i>
visscher <i>fitel.</i>	heelmeester.. <i>runasanel.</i>

fabrikant ... *fablüdel.*
 wijnkooper... *vinatedel.*
 kellner ... *bötel.*

conducteur... *jafun.*
 koetsier ... *köcan.*
 stationschef.. *stajenacif.*

Werkwoorden. *Velibs.*

feliciteeren... *benovipön.*
 condoleeren.. *tłodön.*
 terugkeeren. *geflekön.*
 sparen., ... *spälön.*
 dalen ... *disön.*
 rijzen ... *xänön.*
 bewonen ... *lödön.*
 schrijven ... *penön.*
 wandelen ... *spatön.*

heerschen ... *sölön.*
 procedeeeren.. *pözetön.*
 pronken ... *lumagifön.*
 distilleeren... *steilön.*
 vorderen ... *mostepön.*
 verbroederen ... *keblodön.*
 huichelen ... *simulön.*
 genieten ... *juitön.*
 onthalen ... *linkipön.*

viool ... *violin.*
 fluit ... *flut.*
 trompet ... *topet.*
 trommel ... *tonaskin.*
 harp ... *ap.*
 serafineorgel ... *ramonüm.*
 soldaat ... *solat.*
 korporaal ... *kompal.*

sergeant ... *disofzir.*
 luitenant ... *liötan.*
 kapitein ... *kapel.*
 majoor ... *mayor.*
 kolonel ... *kolümel.*
 generaal ... *genal.*
 veldmaarschalk... *felamajal.*
 vaandrig ... *stünel.*

Om in Volapük te vertalen.

No. 23.

De kapitein zeide, dat hij den brief van mijn wijnkooper beantwoord had. Gelooft gij, dat het morgen regenen zal? (Hier neme men den 3den persoon op os). De stationschef feliciteerde de telefoniste, dat zij reeds zoo goed Volapük geleerd had. De geneesheer wandelde in den tuin met twee dochters van den makelaar. Onze apotheker had voor zijn huis water gedistilleerd. Die korporaal zal 123 gulden gespaard hebben. Deze advokaat procedeert voor dien zoon des majoors. De vaandrig speelt (A.) fraai op (su met acc.) de fluit. De wereldtaal verbreedert (A.) de menschen in Europa met de menschen in Azië. Luitenant! weet gij, dat de barometer ge-

daald, maar de thermometer gestegen is. De veldmaarschalk kwam in de stad met meer (*plu*) dan 36000 soldaten. In hun stadje wonen drie modistes en twee hoedenmaaksters.

Om van buiten te leeren.

adres <i>lated.</i>	steenkool... .. <i>stonakolat.</i>
potlood <i>stib.</i>	olie <i>leül.</i>
tabakspijp ... <i>pip.</i>	petroleum.. .. <i>talaleül.</i>
tabak <i>tabak.</i>	leger... .. <i>milit (lemod).</i>
inkt... .. <i>nig.</i>	kazerne <i>kasen.</i>
papier <i>pöp.</i>	geweer <i>gün.</i>
briefcouvert ... <i>köv.</i>	kogel.. .. <i>glöb.</i>
horlogie... .. <i>pokaglok.</i>	pistool <i>günil.</i>
kopje. <i>bovil.</i>	kanon. <i>kän.</i>
glas... .. <i>glüt.</i>	eiland. <i>nisul.</i>
koffiekan.. .. <i>kafaken.</i>	rivier.. .. <i>flum.</i>
trekpot <i>tiedaken.</i>	vijver. <i>lulak.</i>
suikerpot.. .. <i>suegaskal (sue- gabök.)</i>	bosch. <i>fot.</i>
melkkan... .. <i>miligaken.</i>	dal <i>nebel.</i>
hout.. .. <i>boad.</i>	veld... .. <i>fel.</i>
	land... .. <i>län.</i>

Om in Volapük te vertalen.

No. 24.

De knaap zal van zijn grootvader een gouden horlogie krijgen. Met kanonnen kan men groote kogels schieten. Jan (Yo'an) breng de koffiekan en de kopjes in mijne kamer. Het dochtertje van zijn koetsier is in den grooten vijver gevallen. De korporaal rookte slechte tabak in zijne pijp. De soldaten en de sergeant keerden naar de kazerne terug. De kapitein onthaalde zijne luitenants en dronk met hen een glas wijn, maar de kellner had hem slechten wijn gebracht. De herders loopen met hunne schapen in het dal. Giet olie in uw lamp, Kaatje (Katarinil). Olie, mijnheer? (1) Neen, ik wil zeggen: petroleum. Met potlood schreef zij het adres op zijn couvert.

(1) Het vraagwoord *li* moet nu achter *olie* aangehangen worden.

Voornaamwoorden. *Vervolg.*

(Pönops. Fov.)

De betrekkelijke voornaamwoorden zijn:
 m. welke of die v. welke of dat o. hetwelk
 kel. *ji-kel (of-kel).* *kelos (os-kel).*

De opmerking op blz. 28 omtrent het gebruik van den vrouwelijken vorm met *ji* of *of* en omtrent den onzijdigen met *os* geldt ook hier.

De verbuiging is gelijk aan die van 't zelfst. nw., dus:
kela, kele, keli; mv. *kels, kelasan, keles, kelis.*

De vierde nv. onzijdig is dus *kelosi* of *os-keli*.

De man, dien ik gezien heb.

Man, keli elogob.

De heer, wien ik het boek gaf.

Söl, kele ügivob buki.

De dame, wier man hier is.

Läd, kela matel binom is, enz.

De vragende voornaamwoorden zijn:

wie?	wat?	welke?	wat voor een?
<i>kim?</i>	<i>kis?</i>	<i>kiom?</i>	<i>kimik?</i>

Al wat van de verbuiging van andere woorden gezegd is, geldt ook van deze.

Let voorts van de volgende vraagwoorden:

hoe?	waar?	de hoeveelste?
<i>lik?</i>	<i>ki-plad?</i>	<i>kimid?</i>

Dus vertaalt men: Hoe laat is het?

Düp kimid binos? letterl.

Het hoeveelste uur is het?

Bij de vragende voornaamwoorden benevens bij *hoe, waar* enz. kan het vraagwoord *li* wegblijven. Plaatst men het evenwel toch, dan geeft men eene zeer krachtig uitgedrukte vraag te kennen.

daald, maar de thermometer gestegen is. De veldmaarschalk kwam in de stad met meer (*plu*) dan 36000 soldaten. In hun stadje wonen drie modistes en twee hoedenmaaksters.

Om van buiten te leeren.

adres <i>lated.</i>	steenkool... .. <i>stonakolat.</i>
potlood <i>stib.</i>	olie <i>leül.</i>
tabakspijp ... <i>pip.</i>	petroleum.. ... <i>talaleül.</i>
tabak <i>tabak.</i>	leger... .. <i>milit (lemod).</i>
inkt... .. <i>nig.</i>	kazerne <i>kasen.</i>
papier <i>pöp.</i>	geweer <i>gün.</i>
briefcouvert ... <i>köv.</i>	kogel.. <i>glöb.</i>
horlogie... .. <i>pokaglok.</i>	pistool <i>günil.</i>
kopje. <i>bovil.</i>	kanon. <i>kün.</i>
glas... .. <i>glüt.</i>	eiland. <i>nisul.</i>
koffiekan.. ... <i>kafaken.</i>	rivier.. <i>flum.</i>
trekpot <i>tiedaken.</i>	vijver. <i>lulak.</i>
suikerpot.. ... <i>suegaskal (sue- gabök.)</i>	bosch. <i>fof.</i>
melkkan... .. <i>miligaken.</i>	dal <i>nebel.</i>
hout.. <i>boad.</i>	veld... .. <i>fel.</i>
	land... .. <i>län.</i>

Om in Volapük te vertalen.

No. 24.

De knaap zal van zijn^xen grootvader een gouden horlogie krijgen. Met kanonnen kan men groote kogels schieten. Jan (Yoran) breng de koffiekan en de kopjes in mijne kamer. Het dochtertje van zijnen koetsier is in den grooten vijver gevallen. De korporaal rookte slechte tabak in zijne pijp. De soldaten en de sergeant keerden naar de kazerne terug. De kapitein onthaalde zijne luitenants en dronk met hen een glas wijn, maar de kellner had hem slechten wijn gebracht. De herders loopen met hunne schapen in het dal. Giet olie in uw lamp, Kaatje (Katarinil). Olie, mijnheer? (1) Neen, ik wil zeggen: petroleum. Met potlood schreef zij het adres op zijn couvert.

(1) Het vraagwoord *li* moet nu achter *olie* aangehangen worden.

Voornaamwoorden. *Vervolg.*

(Pönops. Fov.)

De betrekkelijke voornaamwoorden zijn:
 m. welke of die v. welke of dat o. hetwelk
 kel. *ji-kel (of-kel).* *kelos (os-kel).*

De opmerking op blz. 28 omtrent het gebruik van den vrouwelijken vorm met *ji* of *of* en omtrent den onzijdigen met *os* geldt ook hier.

De verbuiging is gelijk aan die van 't zelfst. nw., dus:
kela, kele, keli; mv. *kels, kelas, keles, kelis*.

De vierde nv. onzijdig is dus *kelosi* of *os-keli*.

De man, dien ik gezien heb.

Man, keli elogob.

De heer, wien ik het boek gaf.

Söl, kele ügivob buki.

De dame, wier man hier is.

Läd, kela matel binom is, enz.

De vragende voornaamwoorden zijn:

wie?	wat?	welke?	wat voor een?
<i>kim?</i>	<i>kis?</i>	<i>kiom?</i>	<i>kimik?</i>

Al wat van de verbuiging van andere woorden gezegd is, geldt ook van deze.

Let voorts van de volgende vraagwoorden:

hoe?	waar?	de hoeveelste?
<i>lik?</i>	<i>ki-plad?</i>	<i>kimid?</i>

Dus vertaalt men: Hoe laat is het?

Düp kimid binos? letterl.

Het hoeveelste uur is het?

Bij de vragende voornaamwoorden benevens bij *hoe, waar* enz. kan het vraagwoord *li* wegblijven. Plaatst men het evenwel toch, dan geeft men eene zeer krachtig uitgedrukte vraag te kennen.

De onbepaalde voornaamwoorden zijn:

iemand <i>ek.</i>	iets <i>bos.</i>
niemand <i>nek.</i>	niets <i>nos.</i>
iedereen <i>alim.</i>	eenige <i>ans.</i>
een of ander <i>sembal.</i>	veel <i>mödik.</i>
geen <i>nonik.</i>	weinig.. .. <i>nemödik.</i>
ieder <i>alik.</i>	verscheidene <i>mödikumiks.</i>
al <i>valik.</i>	

Men lette wel op 't woord *sembal*, dat in 't Duitsch door *irgend einer* vertaald wordt, en dat in Volapük dikwijls gebruikt wordt en dan door *zekere* of eenvoudig door 't onb. lidw. *een* wordt overgezet.

Om in Volapük te vertalen.

Ns. 25.

Wie is daar? Eene vrouw, die een stuk brood (1) vraagt
Het paard, dat de majoor gekocht heeft, is groot en schoon.

Sedert (sis) eenige weken leeren wij de nieuwe taal en wij
zijn in dezelve reeds zeer gevorderd. Wie onderwijst u
Volapük? Al (2) wat blinkt is geen goud.

Hoe vindt gij de schilderij, die ik van mijnen vader ge-
kregen heb? Wie is die dame, die zoo schoon op de piano
speelt? Waar woont gij, mijnheer? Niemand kan twee heeren
dienen. Ieder bemint zijn land.

TIJDSEBEPALING.

's Morgens te 9 uur wordt vertaald: *Gödelo düp zül of
gödelo düp zülid.*

's Avonds te 6½ uur; *vendelo düp mälid e lafik.*

3 uur 15 minuten (als tijdsbepaling, hoe laat het is) *düp
kilid e minuts balselul.*

doch 3 uur 15 minuten (de duur van 3¼ uur) *düps kil e
minuts balselul.*

(1) brood in den genitief.

(2) Onzijdige vorm, dus *valikos*.

De voorvoegsels *le* en *lu*.

Deze zijn door ons in de voorgaande bladzijden reeds gebruikt, wij vestigen er thans meer bepaald de aandacht op.

Le vergroot, verhoogt, veredelt de beteekenis van een woord.

<i>son</i>	... zoon		<i>leson</i>	... prins (edele zoon).
<i>läb</i>	... geluk		<i>leläb</i>	... gelukzaligheid.
<i>gletik</i>	... groot		<i>legletik</i>	... ontzettend groot.
<i>zib</i>	... spijs		<i>lezib</i>	... een maaltijd.
<i>kan</i>	... het kunnen		<i>lekan</i>	... de kunst enz.

Lu verandert de beteekenis in een ongunstigen zin.

<i>sanel</i>	... dokter		<i>lusanel</i>	... kwakzalver.
<i>pükön</i>	... spreken		<i>lupükön</i>	... snappen.
<i>dun..</i>	... daad		<i>ludun</i>	... streek.
<i>glölön</i>	... schitteren		<i>luglölön</i>	... pralen (pronken).
<i>kanitön</i>	... zingen		<i>lukanitön</i>	... huilen, enz.

EIGENNAMEN.

(N E M S L Ö N I K.)

Vele eigennamen van personen, landen, steden enz. staan in Schleyers woordenboek opgegeven. De andere verzoekt de uitvinder te schrijven onveranderd, doch met Volapükspelling, zoodat geene dubbele klinkers geschreven worden, de *h* door *ɐ*, de *sch* door *j*, de *w* door *v*, de *v* door *f*, de *j* door *y*, enz. Wil men te kennen geven, dat de klank in den eigenaam (familie- of stedennaam) kort wordt toegesproken, zoo plaatst men boven de letter het teeken ' (de Fransche accent aigu); moet de uitspraak lang zijn, dan het teeken ^ (de Fransche accent grave). Zoo wordt

Rotterdam		<i>Róterdám.</i>
Jansen		<i>Yánsén,</i>
van der Maaten		<i>fán dér Matén.</i>
de heer en mevrouw Schaap...		<i>söl e vom Jâp.</i>

Men ziet uit deze voorbeelden, dat voor een dubbelen medeklinker er slechts één gezet wordt.

De verbuiging is gelijk aan die der gemeene zelfst. nw. Doch gaat een naam uit op *a*, dan maakt men den tweeden naamval op *ik*.

Anna's boekjes *Bukils Anaik*.

De eigennamen worden met hoofdletters geschreven; bijv. nw. daarvan afgeleid schrijft men met eene kleine letter.

Schiedamsche jenever *lufilavin jidamik*,

Edammer kaas *fömad edamik*,

de Haarlemmer schipper *nafel 'ärlemik*.

In Volapük worden geene andere namen met eene hoofdletter geschreven dan de eigennamen en het woord: God.

Is 't noodig het meervoud te vormen van een eigennaam, die op een sisklank uitgaat, dan verdubbelt men de laatste letter.

de Dariussen *Dariuss*.

Om in Volapük te vertalen.

No. 26.

(De eigennamen moeten in 't woordenboek gezocht worden.)

Jan gaf zijn zusje Betje een mooi boekje. Bertha las in een mooi Fransch boek van haren broeder Frits. In welk boek leest zij? Hans rookt Havanna-sigaren. Is Hans een Hannoveraan? Kaatje en Karel schreven elkander dikwijls brieven. Weenen is de hoofdstad van Oostenrijk. Willem de derde is koning der Nederlanden. Tarquinius de trotsche was de zevende koning van Rome. Sophie wandelde met hare grootmoeder in onzen tuin. Van (*dö*) welken tuin spreekt hij? Zijn oudste nichtje heet Olympia. Newfoundlandsche honden zijn getrouw. Mietje! breng dit briefje spoedig naar mijn apotheker. Lotje's moeder is zeer ziek.

Voorzetsels. Vervolg.

(Pläpods. For.)

Hier volgt eene meer volledige lijst van de voorzetsels.

Ten eerste is er, zie hierboven, één voorzetsel, dat altijd den vierden naamval regeert, omdat het altijd eene richting aanduidt; het is

äl naar, tot, in.

Ten tweede zijn er voorzetsels, die als zij eene *rust* op eene plaats of eene beweging *op* eene plaats beteekenen den *eersten* (niet gelijk in 't Duitsch den *derden*) naamval regeeren, maar als zij eene beweging *naar* eene plaats aanduiden, den *vierden* naamval hebben.

Ten dienste onzer lezers, die Duitsch verstaan, hebben wij de bekende Duitsche, die den 3den of 4den naamval regeeren, aangeeteekend.

<i>len</i> ...	...	...	aan	(an).
<i>su</i> ...	...	...	op	(auf).
<i>po</i> ...	...	...	achter	(hinter).
<i>neb</i> ...	...	...	neven	(neben).
<i>in</i> ...	...	...	in	(in).
<i>ove</i>	}	...	over	(über).
<i>ovü</i>				
<i>dö</i>				
<i>öned</i>	}	...	onder	(unter).
<i>dis</i>				
<i>bif</i> (<i>büf</i>)	...	...	voor	(vor).
<i>bevü</i>	...	...	tusschen	(zwischen).

en voorts:

<i>plü</i> ...	...	...	buiten	(uitgenomen).
<i>jü</i> ...	...	...	tot.	
<i>da</i> ...	...	...	door	(richting).
<i>kol</i> ...	...	...	tegen.	
<i>zü</i> ...	...	...	rondom.	
<i>zi</i> ...	...	...	om.	
<i>ta</i> ...	...	...	tegen.	
<i>al</i> ...	...	...	naar.	

De voorstaande lijst is volledig.

Van degene, die alleen den eersten naamval regeeren, geven wij alleen de meestvoorkomende.

<i>de</i> ...	...	...	...	van
<i>pla</i> ...	...	...	...	in plaats van.
<i>se</i> ...	...	...	...	uit.
<i>sumü</i> ...	...	...	...	behalve.
<i>lä</i> ...	...	...	...	bij.
<i>tefü</i> ...	...	...	...	betreffende (over).
<i>dub</i> ...	...	...	...	door (Eng. by).
<i>kos</i> ...	...	...	...	te gemoet.
<i>plo (ple)</i> ...	...	...	...	voor (Fr. pour).
<i>segun</i> ...	...	...	...	overeenkomstig.
<i>dem</i> ...	...	...	...	om den wille van.
<i>ve</i> ...	...	...	...	langs.
<i>defü</i> ...	...	...	...	bij gebrek van.
<i>ko (ke)</i> ...	...	...	...	met (te zamen).
<i>me</i> ...	...	...	...	met (door middel van).
<i>po (s)</i> ...	...	...	...	na.
<i>sa</i> ...	...	...	...	benevens.
<i>nen</i> ...	...	...	...	zonder.
<i>to</i> ...	...	...	...	trots (ondanks).
<i>sis</i> ...	...	...	...	sedert.
<i>ba</i> ...	...	...	...	omstreeks.
<i>fa</i> ...	...	...	...	van (door) van wege (Hoogd. von).
<i>du</i> ...	...	...	...	tijdens.

Men ziet, dat bij deze woorden het denkbeeld van **richting** naar vrij wel uitgesloten is.

Om van buiten te leeren :

erfgenaam...	...	...	<i>gelütel.</i>	voogd ...	...	...	...	<i>tütel.</i>
wees ...	...	...	<i>nepal.</i>	hertog ...	...	...	...	<i>dük.</i>
weduwnaar ...	...	...	<i>viudel.</i>	graaf ...	...	...	...	<i>gab.</i>
weduwe ...	...	...	<i>ji-viudel.</i>	bisschop...	...	...	...	<i>bijop.</i>

paus *pap.*
 matroos *melel.*
 schip *naf.*
 bootje *nafil.*
 haven *pof.*

mast *nafabim.*
 roer *gub.*
 geld *mon.*
 vergadering *lasam.*

Om in 't Nederlandsch te vertalen.

No. 27.

Penom leni sekretel (len sekreteli), das no kōmōn kanom. Nen mon no kanon lemōn bosi. Golons-li su nafi (sui naf)? Sumū ob valiks ābinoms in lasam. Cils āsiedoms zi tab. Būf yels bals volapūk no pāsevom. Lā om kanons lemōn zigadis gudikūn. Pūkoms tefū nepals nelābik. Golom solat bif dom fizira. Liötān pladom solati bif domi kolūmela. Ve lelod aistanoms bims geilik. Ji-son omik epletof su pianofodi plo tidel ofa. Pafegos bevū melels e solats. Me pens paipenos. To lōmib of-pul āspatof nen lōmibad. Se smazif kōmom-li?

Voegwoorden. (Konyuns.)

De voornaamste zijn (enkele zijn reeds vroeger aangegeven.)

toen (wanneer)... *ven.*

als *as* (fr. en.)

gelijk... .. *ās.*

ofschoon *do.*

noch—noch *ni—ni.*

omdat *bi.*

wanneer (als) *if.*

opdat... .. *dat.*

voor... .. *būfo.*

nadat *na* (voor klinkl. *nag.*)

of *u* („ „ „ *ud.*)

of—of *uj—ud.*

waar... .. *kō.*

terwijl *du.*

dewijl *dū.*

Tusschenwerpsels. (Linteleks.)

ach! *ag!*

bravo!... .. *bafō!*

ei! *ō!*

vaarwel! *adyō!*

halt! *stopō!*

help! *yu!*

marsch! *maj!*

o! *o!*

Voor de volledige lijst verwijzen wij naar Spraakkunst en Woordenboek.

Om in Volapük te vertalen.

No. 28.

Toen het schip in de haven kwam, waren de matrozen blijde. De voogd verheugde zich, dewijl de weezen veel geld gekregen hadden. Vaarwel, mijne lieve vrouw! ik moet vertrekken gelijk (*äs*) ik u gezegd heb. Mijne kinderen eeren mij altijd als (1) hun vader. Die man eert mij als een vader. Ofschoon de wereldtaal gemakkelijk is, maken wij vele fouten (*pök*). Noch hij, noch zij waren (mann. meerv.) in de kamer. Of hij, of ik zal het (*otosi* zie bladz. 27) doen.

Nog TWEE OPMERKINGEN.

1e. De overtreffende trap.

In sommige talen, met name in het Latijn, wordt geen verschillende vorm genomen voor den *volstrekt* en den *betrekkelijk* overtreffenden trap, m. a. w. men gebruikt hetzelfde woord voor:

het grootst en zeer groot.

Ook in Volapük worden beide door *gletikün* vertaald.

2e. Twee zelfstandige naamwoorden in 't Nederlandsch zonder voorzetsel achter elkander geschreven.

Uitdrukkingen als *een glas bier* worden op drieërlei wijze vertaald.

glät bil.

glät bila.

glät fulik de bil of glät de bil.

De laatste manier is te omslachtig; de tweede bevelen wij aan, ook om hare overeenstemming met

un verre de bière en

a glass of beer.

Een bierglas is *bilaglät*.

In 't algemeen wordt bij een samengesteld zelfstandig naamwoord het eerste naamwoord in den 2den naamval (liefst enkelv.) geschreven. Zoo is

een leeraar in de Volapük *volapükatidel*.

1) Hier is als = as omdat 't eene gelijkheid beteekent, in den volgenden zin is 't *äs*, omdat 't eene overeenkomst aanduidt.

Om van bniten te leeren :

letter	...	...	...	...	...	...	...	...	...	tonab.
klinker	...	...	...	...	...	...	...	...	...	vokal.
medeklinker	...	...	...	...	...	...	...	...	...	kosonat.
samengesteld woord	...	...	...	...	...	...	...	...	...	vöd pekosiadöl.
enkelvoud	...	...	...	...	...	...	...	...	...	unum.
meervoud	...	...	...	...	...	...	...	...	...	plunum.
mannelijk	...	...	...	...	...	...	...	...	...	manik.
vrouwelijk	...	...	...	...	...	...	...	...	...	jilik.
onzijdig	...	...	...	...	...	...	...	...	...	dinik.
nominatief (1 ^e naamval)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	kimfal.
genitief (2 ^e naamval)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	kimafal.
datief (3 ^e naamval)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	kimefal.
accusatief (4 ^e naamval)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	kimifal.
vocatief	...	...	...	...	...	...	...	...	...	kimofal.
ablatief (1)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	kimufal.
zelfstandig naamwoord...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	subsat.
bijvoegelijk naamwoord...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	ladyek.
lidwoord (2)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	laltig.
telwoord	...	...	...	...	...	...	...	...	...	numasvöd.
voornaamwoord	...	...	...	...	...	...	...	...	...	pönop.
persoonlijk voornaamwoord	...	...	...	...	...	...	...	...	...	pönop pösodik.
bezittelijk	„	...	...	...	...	...	...	...	„	labedik.
aanwijzend	„	...	...	...	...	...	...	...	„	jonik.
vragend	„	...	...	...	...	...	...	...	„	säköna.
betrekkelijk	„	...	...	...	...	...	...	...	„	getefamik.
werkwoord	...	...	...	...	...	...	...	...	...	velib.
transitief werkwoord	...	...	...	...	...	...	...	...	„	lovegolik.
intransitief	„	...	...	...	...	...	...	...	„	nelovegolik.
deelwoord	...	...	...	...	...	...	...	...	...	ladyekabid.
bijwoord	...	...	...	...	...	...	...	...	...	ladvelib.
voorzetsel	...	...	...	...	...	...	...	...	...	pläpod.
voegwoord	...	...	...	...	...	...	...	...	...	konyun.
tusschenwerpsel	...	...	...	...	...	...	...	...	...	lintelek.

(1) In Volapük zelf komt geen ablatief voor. Er dient echter een woord voor te bestaan, voor het geval, dat men van andere talen spreekt, die er wel een hebben.

(2) In Volapük zijn, gelijk wij boven zagen, geene lidwoorden; alleen voor enkele gevallen heeft men het onbepaalde lidwoord *un*, *ji-un* en *unos*. b. v.: Ik wil niet een boek, maar het boek; dan wordt een boek door *buk un* overgezet.

Wil men eene bepaalde vertaling van 't bepalend lidwoord *de*, *de*, *het* dan zet men *elom*, *elof*, *elos*.

TWEEDE AFDEELING.

Oefeningen in 't gebruik van dagelijksche uitdrukkingen.

Een glas bier drinken. *Dlinön gläti bila.*

Vertaal in 't Nederlandsch:

Yesdel gläti bila ädlinobs. Dlinonsöd gläti bila. Gonons-li ke ob gläti bila dlinön in kaföp sulüd'ólandik?

Vertaal in Volapük:

Gij zult een glas bier drinken. Hij dronk gaarne een glas bier. Waar drinken zij een glas bier?

Eene briefkaart schrijven. *Penön potakadi.*

Vertaal in 't Nederlandsch:

Fat obik äpenom potakadi. Potakadi ipenob. Onse, o flen potakadi openob mödelo.

Vertaal in Volapük:

Schreeft gij niet gisteren eene briefkaart? Hij zal ten spoedigste een briefkaart schrijven. De briefkaart wordt geschreven.

De krant lezen. *Liladön gasedi (koranti).*

Vertaal in 't Nederlandsch:

Yo'an eliladom gasedi. Elisabet uliladof koranti. In dom oka it koranti liladön. (oka it = *zijn eigen*).

Vertaal in Volapük:

Ik lees altijd de krant. Welke krant zullen zij gelezen hebben? Lees ten spoedigste de krant.

Algemeen Handelsblad	<i>Tedabled valemik.</i>
Dagblad van Zuid-Holland en 's-Gravenhage	<i>Delabled sulüdrólandik e 'agik.</i>
De Maasbode	<i>Masanunel.</i>
Nieuwe Rotterdamsche Courant	<i>Kurant róterdámik nulik.</i>
Nieuws van den Dag	<i>Dela nulikos.</i>
Rotterdamsch Nieuwsblad ...	<i>Nulöfabled róterdámik.</i>
De Tijd	<i>Tim.</i>
Het Vaderland	<i>Fatün.</i>
Het Zondagsblad	<i>Soldelabled.</i>

Vertaal in Volapük:

In welke orde staan deze couranten? Zij staan alphabetisch
(vert. volgens het alfabet).

In eene restauratie eten. *In staud fidön.*

Vertaal in het Nederlandsch.

Tudel in staud fidob. Son obik in staud aifidom. In staud
krásnapólskik beno paifidos.

Vertaal in Volapük.

Waarom eet gij in eene restauratie? Ik eet Zondags in
eene restauratie. In welke restauratie eet uw neef?

De laarzen poetsen. *Smivön butis.*

Vertaal in 't Nederlandsch.

Dünel smivom butis. Vendelo butis söla smivön. Kikod
buts obik no pesmivoms?

Vertaal in Volapük.

Gij zult mijne laarzen poetsen. Poets de laarzen beter.
De meid poetste de laarzen van mijn dochttertje.

Naar den schouwburg gaan. *Golön in teati.*

Vertaal in 't Nederlandsch.

Golob modelo ini teat gletik. Goloms-li in teati nulik?
Kitim ji-blod ofsa golof ini teat?

Vertaal in Volapük.

Wij gaan gaarne van avond naar den schouwburg. Ik zal in dezen schouwburg gegaan zijn. Piet gaat te dikwijls naar den schouwburg.

Koninklijke Fransche Schouwburg ... *Teat regik flentik.*
 Nieuwe Schouwburg-Vereeniging ... *Teataklub nulik.*
 Parkschouwburg *Legadateat.*
 Stadsschouwburg *Zifateat.*

Een sigaar rooken. *Smokön zigadi.*

Vertaal in 't Nederlandsch.

Aismokons-li zigadis kostik? Vilons-li zigadi smokön?
 Pul at balsetelayelik ya zigadis aismokom.

Vertaal in Volapük.

Fijne sigaren rooken kost veel geld. Van welken winkel rookt gij sigaren? Veroorloof mij eene sigaar te rooken.

Een broodje koopen. *Lemön bodili.*

Vertaal in 't Nederlandsch.

Ailemon bodilis len bakel. Lemolöd bodilis telsefol, o
 Maril! Kiplad *pailemons bodils benosmeköl? Lemob bodili
 plo ji-nök obik.

Vertaal in Volapük.

's Morgens versche broodjes koopen. Nooit een broodje gekocht hebben. Waarom kocht zij een broodje?

Naar de Diergaarde gaan. *Ini nimasgad golön.*

Vertaal in 't Nederlandsch.

Oglob in nimasgadi, us binom konzed. Ini nimasgad
 egolob ko ji-sons fol obik. Tusdel e flidel vendelo in nimas-
 gadi golön.

Vertaal in Volapük.

Ik ga naar de Diergaarde om koffie te drinken. Onze kinderen gaan naar de Diergaarde om te spelen.

Naar de Diergaarde gegaan zijnde.

Mijn oom gaat naar de Diergaarde, om de olifanten te zien.

De deur openen. *Manifön yani.*

De deur sluiten. *Kikön yani.*

Vertaal in 't Nederlandsch.

Manifölöd yani, no oti kikölöd. O bötel, mütöl kikön yani
gudiküno. Bif yani pekiköl kömön. Yan aimütom pemanifön
ud pekikön.

Vertaal in Volapük.

Opent de deur met mijn sleutel. Jan, waarom is de deur
gesloten?

Een boek schrijven. *Buki lautön.*

Een boek drukken. *Bükön buki.*

Een boek uitgeven. *Pübön buki.*

Vertaal in 't Nederlandsch. ✕

Söl Jleyer elautom buki dö püki nulik. Pebükom in
Róterdám buk al lenadön volapüki. Kim epübom buki at?

Vertaal in Volapük.

Waarom schrijft gij geen boek over de wiskunde? Ik zou
het gaarne schrijven, maar niemand wil het uitgeven. Wie zal
het boek drukken, dat mijn vriend de boekverkooper uitgeeft?

De vergadering voorzitten. *Bisiedön lasami.*

voorzitter *bisiedel.*

vice-voorzitter *läbisiedel.*

secretaris *sekretel.*

2e secretaris *sekretel telid.*

penningmeester *divadukel.*

bibliothekaris *bukakoletel.*

Vertaal in 't Nederlandsch.

Läbisiedel äbisiedom lasami, bi bisiedel nesaunik äbinom.
Kikod no bisiedons lasami? Kiomi lasami ibisiedof läd at?

Vertaal in Volapük.

In eene groote vergadering voor te zitten is moeilijk.

Zal hij in de vergadering voorgezeten hebben?

Wie zat gisteravond de vergadering voor?

Op de piano spelen. *Su pianofodi pledön.*

Vertaal in 't Nederlandsch.

Ana yesdel magifiko su pianofodi äpledof.

Pledons-li sonati sembal bèt'ofenik su pianofodi, o söl divikün?

Vertaal in Volapük.

Iederen morgen voor 't ontbijt een halfuur op de piano spelende.

Na den eten speel ik een weinig op de piano.

ontbijt göled.

middagmaal... .. zendelafid.

avondeten vendelafid.

Een hoed dragen. *Polön cäti.*

Vertaal in 't Nederlandsch.

cÄti stolik polön in citatim binos löfik.

Kiplad älemons cäti magifikün blägik, keli polons?

cÄts geilik blägik ofen cogiko panemoms fönarüds.

Vertaal in Volapük.

Die kleine jongen wil een hoed dragen. Draagt die heer een ronden hoed? Mijne vrouw draagt een zeer duren hoed en mijne oudste dochter een nog duurderen.

rond... .. glöpik.

vierhoekig folagulik.

driehoekig kilagulik.

Eene firma oprichten. *Stabön fiami.*

Vertaal in 't Nederlandsch.

Blod e kösen obik estaboms fiami in 's Értogénbós.

Kitim fiam Müller e k (kopanem) postabom?
 Äyelo fiams nulik kil pistaboms in zif obsik.

Vertaal in Volapük.

Sinds langen tijd eene nieuwe firma opgericht hebbende.
 Voor vijfentwintig jaar werd de firma A. opgericht.
 Zouden wij niet liever eene firma oprichten?

De leerling of zelf-oefenaar make nu op gelijke wijze als hierboven is aangegeven, eenige variatiën op iedere der volgende uitdrukkingen:

een sigaar opsteken	<i>zigadi lenfilön.</i>
naar de kerk gaan	<i>golön in glügi (ini glüg)</i>
naar school gaan	<i>golön in juli (ini jul).</i>
naar de beurs gaan	<i>golön ali leböb.</i>
een wissel teekenen	<i>disopenön cäni.</i>
geld wisselen	<i>cänön moni.</i>
op de kanapé liggen	<i>seistön su söf.</i>
zijn portret laten maken	<i>magi omik mekön dunön.</i>
een os slachten	<i>xoli mitelön.</i>
thee schenken	<i>tiedi segifön.</i>
koffie zetten	<i>mökön kafi.</i>
het venster openen	<i>manifön litami.</i>
in den tuin zitten	<i>siedön in gad.</i>
iemand feliciteeren	<i>sembali (eki) benovipön.</i>
de kachel branden	<i>föni fönön.</i>
per spoor reizen	<i>me lelod tävön.</i>
in een stoomtram zitten	<i>in lulelodavab siedön.</i>
een nieuwe jas koopen	<i>guni nulik lemön.</i>
zijn kind kussen	<i>kidön cili omik.</i>
zijn zusje plagen	<i>veradön ji-blodili omik.</i>
het volkslied zingen	<i>kanitön netarumi.</i>
een dief arresteren	<i>fanübön tifi.</i>
eene thema corrigeeren	<i>menodön penoti.</i>
zijne jas aantrekken	<i>klotön guni omik.</i>
in de loterij spelen	<i>pledön in loter.</i>

eene kamer huren	...	...	...	...	<i>ködutön cemi.</i>
een footje geven	...	...	...	...	<i>givön dlinamoni.</i>
vleesch braden	...	...	...	...	<i>loetön miti.</i>
zijnzen zoon bestraffen	...	...	...	...	<i>pönön soni omik.</i>
volapük leeren	...	...	...	...	<i>lenadön volapüki.</i>
eene club oprichten	...	...	...	...	<i>fomön (stabön) klubi.</i>

Vertaaloefeningen.

De volgende vertaaloefeningen zijn alle uit het dagelijksch leven gegrepen. Daardoor zal men, al verstaat men niet ieder woord afzonderlijk, vaak in staat zijn de vertaling min of meer juist op te schrijven. Het is van het grootste belang zoo **niet** te doen, maar ieder woord op zich zelf goed te beschouwen en zich rekenschap te geven van den grammatischen vorm, dien het hier heeft en van de kracht der voor- en achtervoegsels, die er aan voorkomen.

Wanneer men de opgaven schriftelijk vertaald heeft, oefene men zich om ze schriftelijk in de Volapük terug te vertalen.

A.

Zibaslised.

(Yulul balsid.)

Glünedasup.

mitabakotils. (1)

bukamit ko glüneds.

smakunaloet ko peilils.

läm ko säläd.

glad.

fluks.

poszib.

(1) Dit woord staat niet in den dictionnaire; het 1ste deel is de genitief van *mit* = vleesch: voor het 2de deel vergelijkte men *penot* van *penön*, *pükot* van *pükön*, en de vertaling zal niet moeilijk zijn.

B.

Zifateat.

Tudel balmil jöltum lulsefol setul balsemäl.

Bitopam balid de :

Lapinel,

Damat in lul tableds,

fa fon Jiler Fr.

Begin vel su glok kuladiko.

Suäms pladas. In dinit balid: flons kil.

In dinit telid: flons bal e lafik.

In dinit kilid: zims velselul.

C.

Pegetöl de söl Yánsen A.

Suami flonas telsefol e lafik.

Plo tuliäts fol pötetas ome peblünöl

Éllefutsluis, otul balsebal

balmil jöltum mälsemäl

Artemán L. D.

D.

Dilekel potastita róterdámik notom, das dem nifatimadün
su lelod nedänik rinik, füdo bogavagam (1) lätik len stejen
oijenom düp zülid e lafik.

Dilekel

X.

E.

Söl e vom Mayer stimomsok (2) al vüdön vomüli Jmit
äl danüdazäli (3) keli ogivoms dem matazäl omsik tselululayelik
in sälun deutjmanik (4) su Löferafen is.

(1) *bog* = kast of bus; *vagön* = ledigen; *vagam* = lediging: dus
bogavagam = buslediging = buslichting.

(2) *stimomsok* = wederk, 3e pers. meerv. Aantw. teg. t. van *stimön*
(eeren) dus: zij eeren zich; Duitsch: sie beehren sich; men kan ook zeggen
laboms stimi = zij hebben de eer.

(4) Samengest. uit *danüd* = dans en *zäl* = feest dus: bal.

(4) Eigennaam, voor de Rotterdammers dadelijk herkenbaar.

F.

Söl fan der Felde M.
len Dómhóf D.

debom

Mle teladele.

Ple onse peblünölos.

mäzul balsemäl loveguni citatimik.	fl. kilsetel e lafik.
apul tels ... klotadi lefulnik blägik.	fl. mälsetel.
gustul bal ... blötakloti liabik vietik.	fl. lul e lafik.
otul balsezül ... loveguni nifatimik pestaudöl.	fl. bal e zimis bals.
novul balsefol ... loveguni plo smason onsik.	fl. balsejöl.
Snil	zimis lul.
Kobo	fl. baltum balsezül
	e zimis telsekul.

G.

Noelüd.

Ji-disopenöl lesagof, das
fan der Méte Kalinil ofi sis yels kil edünof snatiko e
fiediko, das of-eit gudiko kukön e vobön kanof, ed eitägo e egelo
lepötiko.

H.

Kopanal's vobadik volapükaklub ámsterdámik pasuvokoms
al lasami, kel obinom in

ledom plo popadustod,
dödel, vendelo, mazül kilid
jöl su glok.

Kopanal's mütoms blinön ke oks glamatis e vödasbukis omsik
e Dukeli pesegivöl fa söls Neih e fan Dítmar. Kopanal's mobinöl
nen nun penadik opeloms pönadi de flons tel.

I.

Nimasgad róterdámik.

Konzed levemik.

Balmil jöltum jölsefol, tusdel, setul balsemäl.

Vendelo jöl su glok

fa musig kopa lejutelas regik róterdámik,

öned dugam musigadilekela,

Vesterbah 'E. C.

kopa, kel sukü vüdam cifama fleniko eplänomok vilöfik.

J.

Kekabakels e lekekabakels (juegels).

Foviko demanon düneli balid, kanöl gudiko bakön

Su Nikolasakeki e laböl noelüdis gudik.

Lenlofonoköd (1) pösodiko la Jéfer Z,

su malitöp nulik lä meladam (2) in Ámsterdám.

K.

In vig at vifafutel sembal emonitom su vifafut omik in
düps zül e minuts tselul^xzi laki genefik (baltum jöls milmets).
Lelodazug kösömik dugonom-la vegi et in düps mäl e minuts
balsefol.

Dela nulikos (otul folid, bled telid).

L.

Of-domakipel.

Vomül pekulivöl bäleda zenodik, rela protestanik, sukof cäli
as of-domakipel. Binof bevü yels kils e fols, aisevof valikosi
al domakipam feinik lönöl, i musigi (pianofodik). Vipof papladön
in famüli negletik ud al kopanefi läda sembal. Noelüds gudikün
pagivön kanoms.

Penedis flänik dis tonabs x y z. gasede jidamik.

M.

s 'Erén'uk balmil jöltum jölsemäl, apul mälid
völadöl flonis kiltum.

Mayul bal nilikün plidosös onse al pelön plo cän at
len söli^x fan der 'Arst P. K. ud büdi
suami flonas kiltum

völad pegetöl ed opladom su kalami, ko nun

Jmit A.

Söles Milmán Y. e K. in Mídélbürg.

(1) De stam is *lof* bod; *lofön* bieden; *lofon* men biedt; *lenlofon* men biedt aan; *lenlofonok* men biedt zich aan, *öd* is 't teeken van de gebiedende wijs, dus *lenlofonoköd* men moet zich aanbieden.

(2) *dam* = dam of *ldijk*, 't eerste deel *genitief* van *mel*; het adres heeft voor een Amsterdammer niets onduidelijks.

N.

Lein voiko binom ek,
 Kel dledom bif (1) nek.
 Logs e nud omik
 Gletikum binoms ka uts giana.
 E lumud omik
 Binom mölodagur velatik.
 Ko fut omik
 Lein binom vemo vifik.
 E ke oma göb
 Kanom jedön moniteli sembal de jeval omik.
 E ke oma tuts
 Kinom lenglöpön jutem lölik.
 Blefo! egelo ebinom nim foetikün valikas nimas.
 Nuliko denu in Lóndón
 Esulufidom lädi.
 Ab, ven gitiko siämobok,
 Om no edünom otosi; ädünof ji-lein.
 Lein pamotom folfutik.
 Futis laböl tel pö e tel fö.
 Ud, segun mens votik, tel detiko
 E tel len flan votik.
 Vom leina
 Binof läd ji-lein,
 E sons yunik obsik, ven nog ko motablöt painulüdoms.
 Panemoms nedäniko „velpen”.
 (Volapükiko smaleins).
 Leins golüdik e leins boadik,
 Sa lein nedänik aivedoms bäledikün.
 Sotim ailogon eitis su jüls ab seledo in fot.
 If evelo lein velatik stediko kömom äl onsi,
 Odünons gudiküno, if se veg stediko golons.
 Ab no, falo pefulöl ud nelifik binom,
 Bi in fal et zesüd leno binom.

(1) Waarom staat hier *bif* en niet *plo*?

0.

In Vórmerfèr älödom vöno söl, ed in Oferji läd sembal äbinof, kel älensumof ladi e nami söla et, ed ävedof mot obik.

Obe jinos, o flen völadikün, das etosi ya vöniko äliladob. Obe jinos so pesevik.

Efögetons-li, das so beginom poedat sembal „julatifela”? Si, si nu nolob otosi; mödikna esmilob ladliküno, lilöl deklamön poedati at.

DERDE AFDEELING.

Uitgangen, voorvoegsels, abstracte zelfstandige naamwoorden.

In de eerste afdeeling hebben wij de spraakkunst behandeld en in de tweede oefening in het vertalen trachten te geven, ons daarbij bedienende van een beperkt aantal woorden.

Immers bijna zonder uitzondering kozen wij voor zelfstandige naamwoorden **concrete** d. i. namen van stoffelijke wezens of van stoffelijke en tastbare zaken.

In de derde behandelen wij nu afgetrokken begrippen (**abstracta**) en ook die concrete namen, die door voor- en achtervoeging gevormd worden. (Enkele, zooals de namen van beroepen op *el*, vielen onvermijdelijk in de eerste afdeeling.)

av is de uitgang voor wetenschappen en staat vaak gelijk met het Grieksche woord *logie* of daarmede overeenstemmende uitgangen.

God	...	...	<i>God...</i>	...	...	theologie	...	...	<i>godav.</i>
denken	...	...	<i>tikön</i>	...	...	logika	...	...	<i>tikav.</i>
taal	...	...	<i>pük</i>	...	...	rethorica	...	...	<i>pükav.</i>
recht	...	...	<i>git</i>	...	...	rechtsgeleerdheid	...	...	<i>gitav.</i>
natuur	...	...	<i>nat</i>	...	...	physica	...	...	<i>natav.</i>
opvoeden	...	...	<i>dadukön</i>	...	...	pedagogie	...	...	<i>dadukav.</i>
wijsheid	...	...	<i>sap</i>	...	...	wijsbegeerte	...	...	<i>sopav.</i>
groot	...	...	<i>glet</i>	...	...	wiskunde	...	...	<i>gletav.</i>
(groothedenleer.)									
ziel	...	...	<i>lan</i>	...	...	zielkunde	...	...	<i>lanav.</i>
<i>pükav</i> kan ook philologie beteekenen.									

Van al deze woorden kan men door den uitgang *el* weder den man voorstellen, die de wetenschap beoefent, dus is :

theologant	...	...	...	...	godavel,
jurist...	...	...	...	...	gitavel,
natuurkundige...	...	...	...	...	natavel,
philoloog	...	...	...	...	pükavel, enz.

óf stemt overeen met ons *heid*.

gemoedelijkheid	...	<i>ladölöf.</i>	persoonlijkheid	...	<i>pösodöf.</i>
gerechtigheid	...	<i>cödöf.</i>	stiptheid	...	<i>kuladöf.</i>
vreesachtigheid	...	<i>dledöf.</i>	hoedanigheid	...	<i>liköf.</i>
liefdeloosheid	...	<i>nelöföf.</i>	sterfelijkheid	...	<i>deilöf.</i>
meetbaarheid	...	<i>maflöf.</i>	voortreffelijkheid	...	<i>bizugöf.</i>
mondigheid	...	<i>mudöf.</i>	bereidwilligheid	...	<i>vilöf.</i>
partijdigheid	...	<i>paletöf.</i>	vrijgevigheid	...	<i>givöf.</i>

Men ziet gemakkelijk, hoe deze woorden van mond, *mud*; dood, *deil*; wil, *vil*; maat, *maf*, enz. worden afgeleid.

am, **ed** en **od** komen met ons *ing* overeen en geven eene handeling te kennen. De eerstgenoemde wordt verreweg 't meeste van de drie gebruikt.

opening	...	...	...	<i>damanifam.</i>	(1)
uitvinding	...	...	...	<i>datuvam.</i>	(2)
huishouding	...	...	...	<i>domakipam.</i>	(3)
levering	...	...	...	<i>blünam.</i>	
verwezenlijking	...	...	...	<i>volekam.</i>	
redding	...	...	...	<i>savam.</i>	
verschooning	...	...	...	<i>spalam.</i>	(4)
onderwerping	...	...	...	<i>yokam.</i>	(5)
onderdrukking	...	...	...	<i>lepedam.</i>	
onderscheiding	...	...	...	<i>distinam.</i>	
berooking	...	...	...	<i>smökam</i>	(6)

(1) *manifön* openen, *da* door (zie blz. 43) of doorheen, sluit dus 't idee in zich van eenen weg banend ('t Deutsche er in *eröffnen*; *erfinden*), van hier *damanifön*.

(2) *tuvön* vinden, *datuvön* uitvinden, (zie noot 1). Uitvinden van iets geestelijks is *datikön* (uitdenken). *Jleyer datikel volapüka binom.*

(3) *dom* huis, *kipön* houden.

(4) *spalön* sparen.

(5) *yok* juk.

(6) *rooken smökön*; *berooken smökön*.

ef is ons *schap*.

lidmaatschap *kopaneſ*.

knechtschap *dünelef*.

Het wordt ook voor concrete begrippen gebruikt, b. v.

landschap... .. *lüneſ*.

Vertaal in Volapük.

No. 1.

Alle menschen zijn aan de sterfelijkheid onderworpen. Met groote bereidwilligheid heeft hij mij geholpen bij (*in*) de verwezenlijking van mijn plan (*disein*). De opening der beide Kamers (*sektion* of *cäm*) der Algemeene Staten heeft in ons land gewoonlijk den derden Maandag in September plaats. (1) In dezen winkel wordt altijd eerste kwaliteit gegarandeerd. (2) Mijn vader dankt zijn oudsten vriend de redding van zijn leven. Zijnen kinderen eene goede opvoeding te geven is een moeilijk werk. De natuurwetenschap leert ons de huishouding der natuur. In Nederland wordt menig schoon landschap gevonden. Op 21-jarigen leeftijd heeft men in Engeland den tijd der mondigheid bereikt.

Ot beteekent in den regel het resultaat eener werking, bijv.

schrijven ... *penön* opstel... .. *penot*.

schenken ... *legivön* geschenk ... *legivot*.

weven *vivön* weefsel ... *vivot*.

spreeken *pükön* gesprek ... *pükot*.

In enkele woorden, zooals *gebeente*, *lögot* is niet bepaald eene werking te herkennen.

ab is een uitgang voor concrete zaaknamen.

vuur... .. *fil* lucifer... .. *filab*.

opschrijven ... *supenön* opschrift ... *supenab*.

at is ook een uitgang voor zaken.

redevoering... .. *pükat*.

cijfer *numat*.

crediet... .. *klödat*.

(1) Geen Aoristus, de tijd wordt aangeduid.

(2) Aoristus.

em is een uitgang voor verzamelwoorden.

congres	...	...	...	...	<i>konsulem.</i>
afdeeling ruitery	...	...	...	...	<i>monitem.</i>
menagerie	...	...	...	...	<i>nimem.</i>
commissie	...	...	...	...	<i>komitem.</i>

en staat met onzen uitgang **ij** gelijk.

kwakzalverij	...	...	...	...	<i>lusanen.</i>
galanteriewinkel	...	...	...	...	<i>lusmalen.</i>
parelvisscherij	...	...	...	...	<i>magabafiten.</i>
stoombierbrouwerij	...	...	...	...	<i>stemabilen.</i>
steendrukkerij	...	...	...	...	<i>stonabüken.</i>
pannenbakkerij	...	...	...	...	<i>teinen.</i>

Om in Volapük te vertalen.

No. 2.

Leest gij het Nederlandsche maandblad tegen de kwakzalverij? In de courant stond (vert. werd gevonden) een opstel over de nieuwe wereldtaal. Op het congres werden vele redevoeringen uitgesproken. In de menagerie zijn leeuwen, beren en andere viervoetige dieren. Bij deze overstroming bedekten de wateren het land. De stoombierbrouwerij verzendt haar bier naar alle provinciën onzes lands. In zekeren galanteriewinkel in de Passage (*yalasüt*) te Rotterdam betaalt men voor alle dingen (*din*) eenen gulden.

im staat met den basterduitgang **isme** gelijk.

materialisme	...	...	...	...	<i>stöfim.</i>
pessimisme	...	...	...	...	<i>badlikim.</i>
optimisme	...	...	...	...	<i>lopimim.</i>
spiritisme	...	...	...	...	<i>tikälim enz.</i>

Voor de volledige lijst van achtervoegsels raadplege men Grammaire en Woordenboek.

Het voorvoegsel *löpa* (*löpi*, *löpo*) beteekent *opper* of *boven*.

opperhoofd	...	...	...	...	<i>löpikap.</i>
oberkellner	...	...	...	...	<i>löpißötel.</i>
Oppar-Italië	...	...	...	...	<i>Löpotal.</i>
(overheid	...	...	...	...	<i>löpöf.)</i>

Het voorvoegsel *ge* is ons *terug*, *weder*, *be*.

beantwoorden	...	...	...	...	<i>gesagön.</i>
terugkomen	...	...	...	...	<i>gekömön.</i>

Len is ons *aan*.

aanspreken	...	...	...	...	<i>lenpükön.</i>
aangrijpen	...	...	...	...	<i>lengleipön.</i>

Ne duidt het omgekeerde *aan*.

berg	...	...	...	...	<i>bel.</i>
dal	...	...	...	...	<i>nebel.</i>
groot	...	...	...	...	<i>gletik.</i>
klein	...	...	...	...	<i>negletik.</i>

Mo beteekent *weg*, *b. v.*

wegblijven...	...	...	...	...	<i>mobilbön.</i>
afwezigheid	...	...	...	...	<i>mobin.</i>

gle geeft eene *voornaamheid* te kennen.

hoofdbestuurder	...	...	...	...	<i>glecif.</i>
hoofdstraat	...	...	...	...	<i>glesüt.</i>

love beteekent *over*.

overloopen...	...	...	...	...	<i>loveftumön.</i>
overgeven	...	...	...	...	<i>lovegivön.</i>
overgankelijk	...	...	...	...	<i>lovegolik.</i>
overlaten	...	...	—	...	<i>loveletön.</i>
overplaatsen	...	...	...	...	<i>lovepladön enz.</i>

Nin is ons voorvoegsel *in* (het *Duitsche ein*) dus:

zenden	...	...	<i>sedön</i>	...	...	inzenden	...	<i>ninsedön.</i>
voeren	...	...	<i>dukön</i>	...	...	invoeren	...	<i>nindukön.</i>
drukken...	...	...	<i>pedön</i>	...	...	inprenten	...	<i>ninpedön.</i>
sluiten	...	...	<i>kikön</i>	...	...	insluiten	...	<i>ninkikön.</i>

Se is ons uit.

geven ...	... <i>givön</i> ...		uitgeven...	... <i>segivön</i> .
graven ...	... <i>sepön</i> ...		uitgraven..	... <i>sesepon</i> .
nemen ...	... <i>sumön</i> ...		uitzonderen	... <i>sesumön</i> .
roepen ...	... <i>vokön</i> ...		uitroepen..	... <i>sevakön</i> .
gaan. ...	... <i>golön</i> ...		uitgaan ...	... <i>segolön</i> .

In Grammaire en Woordenboek kan men alle voorvoegsels vinden.

Trachten wij eens een aantal voor- en achtervoegsels op een zelfden stam toe te passen, nemen wij daartoe *pük*, taal of spraak.

<i>pük</i> ...	... taal.	<i>lepükön</i> ...	voordragen.
<i>bipük</i> ...	... voorrede.	<i>pükelil</i> ...	pratertje.
<i>lenpük</i> ...	aanspraak.	<i>pükot</i> ...	gesprek.
<i>gepük</i> ...	antwoord.	<i>pükat</i> ...	redevoering.
<i>sepük</i> ...	uitspraak.	<i>püked</i> ...	spreuk.
<i>nepük</i> ...	zwijgen.	<i>pükik</i> ...	taalkundig.
<i>lupük</i> ...	gesnap.	<i>püköf</i> ...	welsprekendheid.
<i>lepük</i> ...	declamatie.	<i>pükotöf</i> ...	bespraaktheid.
<i>pükön</i> ...	spreken.	<i>püküb</i> ...	phraseologie.
<i>mipükön</i> ...	zich verspreken.	<i>pükav</i> ...	rhetorica.
<i>pükel</i> ...	spreker.	<i>pükavik</i> ...	rhetorisch
<i>lupükön</i> ...	snappen.	<i>pükavel</i> ...	litterator enz.

Uit den aard der zaak kan men niet van alle stammen zoo veel afgeleide woorden vinden; op andere stammen zullen ook weder nog andere uitgangen kunnen toegepast worden, dan de bovengenoemde. Men beproeve zelf eens eenige stammen te nemen en daarvan zooveel mogelijk woorden te vormen.

Om in Volapük te vertalen.

No. 3.

Sinds eenige jaren heeft het spiritisme in ons land vele volgelingen. In den slag bij Nieuwpoort was het Nederlandsche leger door de Spanjaarden en de zee ingesloten. In het Duitsche Volapükblad worden berichten ingezonden uit verschillende deelen der gansche aarde. Waarde zoon, indien gij u aan het pessimisme overgeeft, zult gij een ongelukkig leven hebben, want

gij zult de aardsche dingen in een treurig licht zien. De uitvinding der horologes danken wij aan Pieter Heele, te Neurenberg. Zijne redevoering over het materialisme zal door mij over eenige weken beantwoord worden. De pedagogie is eigenlijk voor alle vaders en moeders (voor = den datief) eene onmisbare wetenschap.

In de Amsterdamsche Kalverstraat vindt men zeer schoone galanteriewinkels.

Om van buiten te leeren:

het gezicht. <i>logad.</i>	de smaak... .. <i>smek.</i>
het gehoor. <i>lilot.</i>	het gevoel.. <i>sen.</i>
de reuk <i>smel.</i>	
dichtkunst.. <i>poed.</i>	graveerkunst <i>gav.</i>
muziek <i>musig.</i>	bouwkunst.. <i>bumen.</i>
schilderkunst <i>pün.</i>	tooneelspeelkunst <i>damaten.</i>
beeldhouwkunst. <i>köden.</i>	zangkunst... .. <i>kaniten.</i>

GESPREKKEN.

1.

Hoe laat is het?
 Het is half negen.
 Dan is 't tijd om naar school
 te gaan.
 Hebben wij al onze boeken ge-
 reed?
 Ja, maar ik heb mijn werk
 niet af.
 Dan zal de onderwijzer u straf
 geven.

2.

Wij gaan naar de beurs.
 Hoe laat begint de beurs?
 Om half een.
 Is de beurs ver van hier?

P Ü K O T S.

ba l.

Düp kimid binos?
Binos düp jölid e lafik.
Tän binos tim al golön ini jul.
Labobs-li bukis valik obsik in leod?
Si, ab vob obik no pefinom.
Tän tidel oli opönom.

te l.

Golobs äli leböb.
Düp kimid beginom leböb?
Düp balsetel e lafik.
Binom-li leböb veitik de is?

Slechts 15 minuten.

Ik had gaarne eerst een broodje
gegeten, maar ik zie, dat ik
geen tijd heb.

Na beurstijd kunt gij een broodje
met vleesch in een koffiehuis
eten.

Dat is goed, dat zal ik doen.

Te minuts balsekul.

*Viliko balüdo ufidob-la bodili, ab
logob, das no timi labob.*

*Pos leböbatim kanons fidön bo-
dili ko mit in kaföp.*

Binos gudik, otosi odunob.

3.

Weet gij, dat den 4^{den} April de
bloemententoonstelling in den
Haag zal geopend worden?

Neen, dat wist ik niet; zullen er
plechtigheden bij de opening
plaats hebben?

Ik heb alleen gehoord van eene
redevoering door den presi-
dent.

Komt er dan geene muzieknit-
voering bij?

Misschien wel; in allen gevalle
kan ik u eene kaart bezorgen,
op welke gij met mevrouw
en uwe dochters er heen kunt
gaan.

Als 't u belieft, heb dan de
goedheid er op te schrijven:
voor een heer en vier dames.

kil.

*Nolons-li, das apul folid flolas-
setopam in 'Ag pomanifom?*

*No, etosi no äno lob; obinos-li
zelikos lü manifam?*

*Te elilob bosi tefü pükat ja
bisiedel.*

No kömom-li konzed läs?

*Bo; in fal alik kanob onse givön
kadi me kel ons ko vom e ji-
sons onsik isi golön kanons.*

*Plidiküno; tän labonsöd gudi
penöna su eiti: plo söl e läds
fol.*

4.

Weet gij eenen goeden muziek-
meester voor mijnen zoon?

Ik weet er verscheidene, heeft
uw zoon al wat geleerd van
de muziek?

fol.

*Sevons-li musigatideli gudik plo
son obik?*

*Sevob mödikumikis; son onsik ya
bosi elenadom-li tefü musig?*

Niet veel; hij kent de verdeeling
van de maat en kan een
weinig noten lezen.

Dat is inderdaad nog weinig;
welk instrument moet hij
leeren bespelen?

Natuurlijk de piano.

Waarom is dat natuurlijk?

Omdat alle menschen tegenwoor-
dig hun kinderen pianospelen
laten leeren.

5.

Bonjour, waarde heer, hoe gaat
't u?

Slecht.

Ei, ei! slecht; wat scheelt u;
hebt ge hoofdpijn of kiespijn?

Neen, ik heb de koorts, voel mijn
pols eens; ik heb 100 slagen.

Inderdaad, gij zijt ziek, ik raad
u dadelijk naar huis te gaan
en om den dokter te zenden.

Dat zal ik doen, laat me maar
gauw eene vigilante nemen.

Vaarwel! beterschap.

6.

Kellner! hebt gij eene kamer
voor mij?

Ja mijnheer! en die verwarmd
kan worden, ik zie dat mijn-
heer zeer koud is.

Breng mijn goed boven en geef
mij hier een broodje met ham
en een halve flesch wijn.

*No mödikosi; sevom sedilami mafa
e boso notüfis liladön kanom.*

*Etos binos velatiko te bos; kiomi
musigastumi pledön mütom
lenadön?*

Natiko pianofodi.

Kikod natiko?

*Bi mens valik in tim at cilis
omsik pianofodapledami lena-
dön aimekoms.*

l u l.

*Paglidonsöd, o söl divikün, lik
stadons?*

Negudiko.

*Ö! ö! negudiko; kisi plönons;
labons-li kapadoli u tutadoli?*

*No, labob fifi, senonsöd veibi obik;
labob flapis tum.*

*Vo, binons nesaunik, kensälob
onse al gölon in domi spidiko
ed al mekön saneli kömön.*

*Etosi odunob, sumoböd spido ve-
gabi.*

Adyö! gudikumami.

m ä l.

O bötel! labons-li cemi ple ob?

*Si söl! e kel pafünön kanom,
logob das söl kalodikün binom.*

*Blinonsöd dinis obik löpo e gi-
ronsöd obe bodili ko lüm e la-
fiki fladi vina.*

Welken wijn verkiest mijnheer?
Geef mij maar gewonen rooden
wijn.

Ik wist, mijnheer, dat u komen
zoudt, want hier zijn reeds
vijf brieven en eene briefkaart
voor u gearriveerd.

Dankje! geef me zoo meteen
inkt en papier en twee blauwe
postzegels.

7.

Waar gaat gij heden avond heen?
Naar de zang-vereeniging, wij
hebben repetitie.

Wanneer is de uitvoering?
Aanstaanden Vrijdag over 14
dagen, 's avonds om 7 uur.

Is 't programma mooi?
Zeer mooi, we zingen onder
anderen de Schelde van Be-
noit.

Welke stem zingt gij?
Eerste tenor; er zijn maar 14
eerste tenoren.

Ja, ja, die zijn altijd moeilijk
te krijgen.

8.

Aan den telefoon.

Wat blijft u, mijnheer?

Juffrouw, aansluiting aan nom-
mer zeshonderd negen en
negentig, als 't u blijft.

Zeshonderd negen en negentig,
zegt u?

Ja, juffrouw.

Vini kiom vālom-li söl?
Vini ledik te kōsōmik givonsöd obe.

Ānolob, o söl, das okōmons-la,
ibo is binoms ya peneds lul e
potakad bal, kel ple ons pe-
blinoms.

Dani! givinsöd foviko nigi e
pöpi e potamäkis yulibik tel.

vel.

Kipladi golons-li tudel vendelo?
Alikanitelasklub; labobs pligami.

Kitim obinom konzed?
Flidel fūdenik pos dels telsefol,
vendelo vel su glok.

Binom-li plogam jōnik?
Jōnikūn, id okanitobs „Skelde”
fu Benoit.

Kiomi vōgi kanitons?
Kilidavōgi balid; te balsefol ki-
lidavōgs balid binoms.

Si, si, egelo binos fikulik al ge-
tōn eitis.

jöl.

Len telefon.

Kisi vilons, o söl?

O lād! lenkikami len nūmi māl-
tum zülsezül, plidikūno.

Sagons-li mältum zülsezül?

Si, lād.

Vooruit, mijnheer!

Meyer in de Eendrachtstraat;
met wien spreek ik?

Met Huser, kunt u mij verstaan?
Best; wat blijft u?

Mijnheer Meyer, hebt u tijd
van avond om 8 uur om een
oogenblikje met mij te spreken
over de algemeene vergade-
ring van onze turnvereeniging.

Ik zal u met veel plezier ont-
vangen. Nog iets?

Dank u, dan zal ik maar af-
bellen. Bonjour.

9.

Als 't u belieft, mijnheer! een
telegram naar Ylst; hoeveel
geld?

Mijnheer! in Ylst is geen tele-
graafkantoor, 't naastbijge-
legene is Sneek.

Dat weet ik wel; maar Ylst
heeft telefoondienst; dat kost
niets extra.

Pardon, mijnheer! op Zondag
is er geene gelegenheid met
den telefoon.

Wat moet ik dan doen?

Dan gaat uw telegram per bode,
dan zet u: „bode Sneek”,
dat kost u een gulden.

Enfin! hoeveel geld nu?

't Zijn 35 woorden, dat maakt
een halven gulden en de
bode, dat is f 1.50 samen.

Bivedö, o söl!

Meyer in balifasüt; ko kim pükob?

Ko 'Üser; kanons-li obi lilön?

Gudiküno; kisi vilons?

*Söl Meyer! labons-li timi tudel
vendelo jöl su glok al pükön
timil ke ob tefü lasam vale-
mik turakluba obsik.*

*Gäliko onsi ovaladob. Labons-li
nog bosi?*

*Danobonse, tün te odetonob. Pagli-
donsöd.*

z ü l.

*Plidiküno, o söl, is labob telegami
äli Ilst; limödiki moni?*

*O söl! in Ilst no sibinom telega-
fastit, nilikün binom in Snèk.*

*Etosi nolib; ab Ilst labom telefo-
nadüni, otos binos no delidikum.*

*Fögivami, o söl! soldelo no sibinom
pöt al telefonön.*

Kisi tün dunön mütob?

*Tün telegam onsik golom me nu-
nel, tün penons: „nunel Snèk”;
etos kostos onse floni bal.*

Benö! limödiki moni nu?

*Binoms vöds küselul, etos mekos
floni lafik, e nunel, otos binos
em flon bal e lafik.*

VIERDE AFDEELING.

Moeilijker Vertaaloefeningen.

No. 1.

In loted dinita folid in Melop tävel sembal äplonom, das ome namaklöf so miotik pigivom-la al vatükokön.

— Vo, no suemob kisi vilol, äsagom lotel; tudel ya mens mäl evatükomsok me namaklöf et; ab ol velatiko binol balid, kel en plonom.

No. 2.

In pag sembal puls äikötoms egelo in bimis.

Se kod at sifel ämekom sui boed lä begin paga pänön vödis at:

— Kel in bimis kōtom popōnom me luls flons pōnada, laf obinom plo lenblinel, laf plo pōfik.

No pämenodos; puls leveliko in bimis äikötoms.

Nu vom omik äsagof al sifel:

— O man, givonsös omes flapati plobik.

— Ot binos pedatuvōlos gudiko, ägesagom sifel; äsesuipom it vödis „flons pōnada” e pla eitīs äpladom:

spatinaflaps

sikod iso nu ästamos:

— Kel in bimis kōtom, popōnom me luls spatinaflaps, laf obinom plo lenblinel, laf plo pōfik.

No. 3.

If no valikes plidōn kanol, nemōdikes plidolōd; mōdikes plidōn fikulik binos.

Ag! aiglünom-la tenaliko, Tim jönik löfa yunik. Stimolsöd ji-manis, aiflökofs ed aivivofs lolis sülik in lifi talik.

Gedik, o fien! teor valik binom, e glünik bim golüdik lifa. Te in menas lifi fulik gleipolöd; kö otosi päkol, nitedek binom. In maf näm seistom.

Ats binoms sags de Jiler e Göte.

No. 4.

Nu givobs nog sagis ans manas mäkabik. Liladel in püks foginik eplaköl e literati elenadöl nen dot eitis olesevom ed onolom de man kim alik binom.

Sev binom valüd.

Valikos sevön obinos-la valikos fegivön.

(Sag at ofen pemigebom vemo; binom ker velata in eit ab velat pemigöl ko pölub)

Tat ob binob, äsagom reg flentik sembal.

In sül ed in tal dins sibirims dö kelis no padlimos in filosop obsik.

Kluzif ko lols binom menas fät.

O God oba! o God oba! misaladolöd obi e popi pöfik ola.

Tikob, sikod sibirinob.

O läd! valikos pepölüdos plä stim.

No. 5.

Vil' relm balid fatäna fat.

It binom länem, keli net danik ägivom lebalike Vil'elme Oräna. Nonik nem kel gudikumo sepükom dinadi vü bofiks vü plin e pop. Äsliko fat fa cils omik, so Plin in lif omik päistimom e päilöfom fa pop. Deilöl leni pop omik ätikom, as leni cils omik ed in Goda sepami äkomedom oti. Velatiko, tats gidiko ästims omsi in sepasupenab me nem jönik: fat fatäna.

No. 6.

Lödatop obsik äbinom smapag kö ködütels äilödoms, kel tali omsik it äibeovoms e ni liegi ni pöfi äisevoms. Bi äilaboms in oks it kovenis lifa ti valik, selediko ävisitoms zifis u glezifis al sükön bundani. Veitik de mens pekulivöb ye ikonsefoms bali-

kugi rigik südödas e se kösöm binöls mafik, no ä noloms töbo, das maföf binom tug. Äivoboms gäliko su dels vobada; ab zälis äiki-poms äs paudis al nedutön e labön gäladi. Äizeloms lemotöfazäli; äipotoms löfasnobis su gödel Falentina, äifidoms meledis in neit cunabegina; äibinoms fasedik apul balid e reladiko nötis äifidoms su vendel S^a Mikela. Elelilöl kömi obsik smapag lölik änakömom kos pädel omsik, peklotöl in klots jönikün omsa, e bif oms ägoloms flutel e tonaskinel. I zäl pimökom äli vekom obsik e gäliko en äsiedobs, bi pükot ägudom me smilön fasedis, kelis tu nemödik älabom.

(Se „Pagapädel in Vekfild”, kapadil folid).

No. 7.

Deut sustanom, gil pleusik kupom in valiks lads fiedik, dub flitadaflaps kinik omik, gletiki spelami liba deutik.

Lekan oba levipom lomi — binobös omik züpel digik. Nu, bi nolob kim leläb madön kanom in lif at, nu bi stels valik läba obik in jönik meilad su obi nidoms, nu lä God binom sen dinitik kel yagom obi; nu binom suad valüdik, das no vitim tu gletik binom-la plo gud menik geilükün, plo lib neta obsik. Tim gletik aivilom labön ladis gletik, e senob in ob valüdi al binön klif in popasleflum at — mütoob golön lukise, e blöti kinik kipön kos tep vatas. In temipik lanimam okanitob-li yuböl pos blods obik vikodöl? Nolob, das netakedis mödik sufön mütol; mot odlenof. God tlodomös ofi. Olse no otosi spalön kanom. Das venüdob lifi oba, etos no malos mödikosi, ab das lif at pedekom ko festuns valik löfa, flenüga e gäla e das eiti ye venüdob, das sejedob senami svidik, kel binom in suad mököna olse no netakedi no tlepi: das binom vitim ta keli te mesed som papladön kinom.

Pened Körnera len fati omik.

No. 8.

Jen jekik.

Si, vo, o ji-kösen löfik, onse okonob ventüris obik, gudik e badik, lügik e gälik, ibo bofikis dalifob.⁺ Is binom smasamil, ab binom blägik, kantonsöd. No liladonsöd otosi ven in bedi golons, en odlmons-la!

Vöno ätävob in Kalabri. At binom län fulik de mens badik, kels, as klödob, neki ailöfoms e levemo flentikes badikosi aiviloms. Obinos-la tu lonedik al sagön kikod; sätos-la das obsi deiliko aicetoms e das badikünosi plakon ven in namis omsik fälon. Älabob äs kamadeli mani yunik. In bels at vegs binoms ledibs; jevals obsik ägoloms ko töb gletik; kamadel obik ägolom bifo; smaveg, kel ome äjinom nefikulikum e blefikum ämekom das äfepölobsok. Äbinom deb oba, imütob-li konfidön su kapi telseyelik? Äsukobs, dü nog del äbinos, vegi obsik da fots at, ab pluo äsukobs pluo äfepöloboks ed äbinom daegikün ven len domi blä-gikün äkömöbs. Ägolobs in eiti, no nen dled ab kios-li pödünöls (*gerund*). Us, ätuvoms famuli lölik kolatafiledelas len tab, e ävüdon obsi foviko. Man yunik oba no lonedo ävaladom e so äbeginobs al fidön e dlinön, luüno om, ibo ob ple ob äxamob lopi e logodi lotelas obas.

Dido lotels äselogoms as kolatafiledels; ab domi ukipons-la plo vafasdom. Äbinoms ustegüns, smagüns, dens, neifs, smadens. Valikos äneplitos obi, ed älogob vo, das ob id äneplitob. Kamadel oba tadilo, äbinom as sembal in dom oka it binöl, äismilom, äpükom ko oms, e dub nekaut keli ob bilogön imütob-la, äsagom balido kiplada äkömöbs, kipladi ägolobs, kims äbinobs: Flentiks tikonsöd bos, len neffens deilikün, soaliks efepöloköl, veitiks de yuf menik valik e zu al fögetön nosi, kelos obsi neläbikis mekön äkanos-la, ädünom as man liegik, äpömetom menes at plo kösumam e dukels suami keli viloms.

Fino äpükom tefü tävasak (1) omik, aibegöl das vemo en okudon-la, das tävasaki at dis kapabedi omik oseiton-la; no ävilom, so äsagom, votikosi al suseitön kapi omik. Ag! yun, yun, bäled olik binom al pebeplonön. O ji-kösen, äklödon, das lä obs labobs-la nobästonis klona; äbinoms peneds of-gama omik. Ven vendelafid pefinöl äbinom, äleton obsi, lotels obsik äslipoms diso, obs oslipobs-la in cem kö äfidobs, lustök futs vel u jöl geilik, koi me xänabim äxänon; äbinom slipacem valadöl obis, bid bödas löda in keli ägonon dis bems, kel äpoloms stokis plo yel lölik.

(1) *Tävasak* = reiszak, valies.

Kamadel obik isi älugolom soaliko e seistomok slípöl ko kap su sak kostik.

Ob eslundobok al galön, ämokob fili gudik ed äsiadobok neb eiti. Neit ti lölik pefinöl äbinom takediko ed äbeginob al binön takedik, ven su tim, das del ne veitik binön äjinom, äliob dis ob loteli e ji-mateli omik püköls e zanöls, e lilöl da cimi ke ko cem diso tugedi älabom, kleiliküno ädistinob vödis at mana: — Benö! logobsöv, mütobs-li funön böfikis? E ji-man ägepükof: Si! Ed äliob nosi plu.

Kisi onse osagob, änatemob töbo, kop lölik oba äbinom kalodik äs mab; kel ilogom-la obi, inolom-la no va lifik u nelifik äbinob. o God! ven nog en tikob!, Tel obsika, ti nen vafs, ta balsetel u balselul omsika, kels so mödikis älaboms!! E kamadel omik, kel deilik äbinom dub slip e fen. No äkinob al vokön omi, al meköb böseti; soalik mogonön etosi no äkanob, litam no vem geilik äbinom, ab diso dogs gletik tel, lukanitöl äs leins. In töb kim äbinom tikousöd otosi, if kanons. Pos düp foldilik, kel lonedik obe äjinom, lilob eki su slebs e da slitis in yans logob fati ko litapol in nam, in nam votik neifi gletik polöl.

Äxanom; vom omik äsükof ome; ämanifom ab büf ningolön äpladom litapoli keli vom äsumof; täno äninkömom läbol futis nüdik ed of, litapoli in nam, bejadöl ko fineds liti tu mödik litapola, äsagof ko vög dusik: sofiko gololöd sofiko. Ven len xänabim äbinom, äxanom, neifi bevü tuts, e ven äköraom lä bedi, kö men yunik pöfik äseitom ko gug nüdik, me nam balid sumom neifi e me votik, ag, ji-kösen! gleipom lämi kel len teg älagom, ed en kötom kötami e mogolom äsliko ikömom. Yan pamanifom. Litapol mogolom e blibob soalik ko tiks obik. So sun del älenkömöm, famül lölik komom al meköb galön obis, äs sagoms. Blinon obse zibis, gödelafidi klinikün, vem benosmeköl, onse lesagob. Lä et äbinoms lugoks (1) peloetöl tel; ämütobs, äsagof ji-lotel, kosumön bali e fidön votiki. Logöl otis äsuemob beno kelosi ämaloms vöds at jekik: „Müton-li funön böfikis?“

Klödob, o ji-kösen löfik, das säto japälik binons, al rätön nu kelosi ämalos.

(1) Kapoen.

Om den vertaler te hulp te komen en hem in de gelegenheid te stellen, zich bij sommige van bovenstaande vertaal oefeningen te vergewissen of hij goed vertaald heeft, maken wij over ieder daarvan de volgende opmerkingen.

No. 1 en 2 zijn korte verhaaltjes.

No. 3 is eene verzameling gezegden van Schiller en Goethe.

No. 4 is eene verzameling van bekende gezegden, achter het tweede adagium van Mevr. de Stael heeft de schrijver eene opmerking van een ander ingevoegd.

Wie iets van geschiedenis weet, zal in deze oefening Willem I, Frans I en Lodewijk XIV dadelijk vinden.

No. 5 bestaat uit eenige kernachtige volzinnen door een beroemd schrijver over den naam: „Vader des Vaderlands.”

No. 6 vormt het begin van 't vierde hoofdstuk uit Oliver Goldsmith's wereldberoemden roman: the Vicar of Wakefield. De Engelsche tekst of de Holl. vertaling zal wel onder ieders bereik wezen.

No. 8 is van Paul Louis Courier; de verschrikkelijke historie, die hij aan zijne nicht verhaalt, vindt men haast in alle Fransche bloemlezingen voor schoolgebruik o. a. ook in Ploetz-Reinders, Lectures Choiesies pag. 136; Maatjes, Recueil littéraire pag. 40 enz.

No. 7 is 't moeilijkste te vertalen stuk, dat wij in dit boekje opgeven, de stijl is nog al hoogdravend. Het is de bekende brief, dien Theodor Körner aan zijn vader schreef om hem mede te deelen, dat hij deelnemen wilde aan Duitschlands heiligen vrijheidsoorlog.

Dezen brief, die aldus begint:

Duitschland staat op, de Pruisische adelaar... enz. vindt men in K's levensbeschrijving, die in alle edities zijner werken voorkomt.

Evenals met de oefeningen in de tweede afdeeling A—O moet men met deze zwaardere vertaal oefeningen handelen. Men gebruike ze nl. tot een dubbel doel, door ze eerst in 't Nederlandsch en dit weder in Volapük terug te vertalen.

AANHANGSEL.

Enkele vertaalde liederen.

NEDERLANDSCH VOLKSLIED.

Metrisch in Volapük
vertaald.

Wien Neêrlandsch bloed ind'adren
vloeit,
Van vreemde smetten vrij,
Wiens hart voor land en koning
gloeit,
Verheff' den zang als wij.
Hij stell' met ons, vereend van zin,
Met onbeklemde borst,
Het Godgevallig feestlied in,
Voor Vaderland en Vorst. (*bis*).

Bescherm o God, bewaak den
grond

Waarop onze adem gaat,
De plek, waar onze wieg op stond,
Waar eens ons graf op staat.
Wij smeecken van uw vaderhand,
Met diepgeroerde borst,
Behoud voor 't lieve Vaderland,
Voor Vaderland en Vorst. (*bis*).

NETA'UM NEDÄNIK.

*Segun maf pelovepolöl in
volapüki.*

Kel bludi nedänik labom,

*De bapikos libik,
Kel plini e läni lofom,*

*Kanitomös gülük.
Sa obs kaniti stimomöd,
Kel äinom in süli.
Lefamobsös ko mud e blöt
Regi e fatüni. (telna.)*

o God, o Söl, läbadolöd

*Gluni obsa löfik,
Motöfa tali jepölöd,
Tali sepa obsik.
Aiplekobs se blöt danöl:
Givolöd läbadi,
Beniküno, o God, födöl,
Regi e fatüni. (telna.)*

DAS SCHEIDEN.

Wenn die Schwalben heimwärts zieh'n,
 Und die Rosen nicht mehr blüh'n,
 Wenn der Nachtigall Gesang,
 Mit der Nachtigall verklang,

Fragt das Herz,

In bangem Schmerz:

Ob ich dich auch wiederseh'?
 Scheiden, ach scheiden, scheiden
 thut weh.

Wenn die Schwalben südwärts zieh'n,
 Dorthin, wo Citronen blüh'n,
 Wenn das Abendroth versinkt,
 Durch die grünen Wälder blinkt,

Fragt das Herz,

In bangem Schmerz:

Ob ich dich auch wiederseh'?
 Scheiden, ach scheiden, scheiden
 thut weh.

Armes Herz, was klagest du?
 O, auch du gehst einst zur Ruh'.
 Was auf Erden, muss vergeh'n,
 Gibt es wohl ein Wiedersehn?

Fragt das Herz,

In bangem Schmerz.

Glaub' dass ich dich widerseh,
 Thut auch das Scheiden heute so weh!

DİLÖN.

*Ven in lomi golom sval,
 Ven no lols floloms su tal,
 Ven, in fot, jönik kanit
 No patonom fa galit,*

Lad obik,

Binom lügik.

*Liedö! mobin ola,
 Dilön, ag dilön! letom oba!*

*Ven sulüdo svan golom,
 Kö zied aiflolom,
 Ven nidom sol vendelik,
 Da fotis jönik, glünik,*

Lad obik,

Binom lügik,

*Dem mobin tomik ola,
 Dilön, ag dilön! letom oba!*

*Lad pöfik! kikod plonol?
 In takedi ogolol.
 Nos su tal oblibos, vo!
 Denulogon-li füdo?*

Lad obik,

Binom lügik.

*Do dilön tomom obi,
 Odennulogob füdo oli!*

J. M. V.

HET WILHELMUSLIED.

Wilhelmus van Nassouwe,
 Ben ick van duytsen bloed,
 Het vaderland getrouwe,
 Blijf ick tot in den doet.
 Een Prince van Oraengiën
 Ben ick vrij, onverveert.
 Den Koninck van Hispaengiën
 Heb ick altijd geëert.

Mijn schild ende betrouwen
 Sijt ghij, o God, mijn Heer!
 Op u soo wil ick bouwen,
 Verlaet mij nimmermeer.
 Dat ik doch vroom mag blijven
 Uw dienaar t' aller stont,
 De tirannye verdrijven,
 Die mijn herte doorwondt.

VILFELMA KANIT.

*Vilfelm nasänik binob,
 Rigiko germanik,
 Jü in deili blibob
 Fatäne fiedik.
 Libik, lanimik binob
 Leson Oräna vo!
 Filipi, regi Späna
 Estimob gidiko.*

*Lejül binol e telod,
 O God, o Söl oba.
 Ole ladi ogivob,
 Obi beatol ya.
 Reladobös, äs vilol.
 Dünel olük ai
 Vikodomös gloliko
 Jekiki mekadi.*

J. M. V.

Voor zoover mij bekend zijn, bestaan van de volgende volksliederen of andere bekende gezangen vertalingen:

Duitsch Volkslied. (*Heil dir im Siegerkranz*), door den heer Peitz uit Büren.

Wurtembergsch Volkslied, door den heer Rupert Kniele.

Oostenrijksch Volkslied, door Dr. Obhlidal.

De goede Kameraad. (*Ik had een wapenbroeder*).

O Tannenbaum!

De Schildwacht,

en nog een paar minder bekende.

inds September 11. zijn door den uitvinder der wereldtaal opgegeven of goedgekeurd de navolgende *nieuwe* woorden, die nog niet in den dictionnaire (Duitsche, de Hollandsche uitgave is nog niet compleet) staan.

reëel	<i>gitälik.</i>
onvervalscht	<i>nepedöböl.</i>
onmogelijkheid... ..	<i>nemögöf.</i>
concentreeren	<i>kezenodön, solüdön.</i>
kamfer	<i>kamfin.</i>
tinctuur	<i>tinät.</i>
alcohol	<i>letikälin.</i>
encyclopedisch	<i>valemonolik.</i>
✓ ettelijke malen... ..	<i>anikna.</i>
semester	<i>lafuyel.</i>
zendbode	<i>sedanunel.</i>
oceaan	<i>sean.</i>
vastland	<i>fimän.</i>
badhuis	<i>banöp.</i>
inleg	<i>ninseit.</i>
ten behoeve van	<i>diseinü.</i>
aanwezige (z. n.w.)... ..	<i>plisenel.</i>
burgerman	<i>sifan.</i>
bas-buffo	<i>baſbuf.</i>
bariton	<i>barit.</i>
kontrabas	<i>tubaf.</i>
kontra-alt	<i>tutelidavög.</i>
mezzosopraan	<i>mebalidavög.</i>
zoo lang als	<i>ünä.</i>

Ofschoon enkele dezer woorden wel naar de aangegeven taalregels te vormen waren geweest, geven wij voor de volledigheid het geheele lijstje.

